

CKK

ARCHITEKCI

ul. Świętojańska 87/6, Gdynia

0-58 62 000 92

biuro@ckkarchitekci.pl

STUDIUM	ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PISZ W CZĘŚCI WSI SNOPKI
Opracowanie	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w części wsi Snopki
Etap	OPINIOWANIE I UZGADNIANIE
Autorzy	mgr Katarzyna Kusztełak // prognoza katarzyna.kusztelak@ckkarchitekci.pl
Data	LUTY-CZERWIEC 2011

//Na zlecenie Gminy Pisz//

Spis treści:

1. Wiadomości ogólne	3
1.1. Wstęp.....	3
1.2. Podstawy prawne	3
1.3. Zakres przedmiotowy prognozy	3
1.4. Metodyka	4
1.5. Materiały wyjściowe	6
1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	8
2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	9
3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	10
4. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego zmianą studium	10
4.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego	10
4.2. Obszary chronione	20
4.3. Stan i funkcjonowanie środowiska.....	31
4.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji.....	35
4.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień zmiany studium	36
4.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego	36
4.7. Istniejące problemy ochrony środowiska	39
5. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium	40
5.1. Ustalenia studium.....	41
5.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko.....	42
5.3. Podsumowanie prognozy	47
6. Ocena ustaleń projektu zmiany studium w aspekcie ochrony środowiska	48

7. Ocena ustaleń projektu zmiany studium z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko	49
8. Wnioski.....	51
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	51

1. Wiadomości ogólne

1.1. Wstęp

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (w części wsi Snopki) jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w analizowanym projekcie dokumentu.

Celem prognozy jest ocena projektu zmiany studium w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu dokumentu.

1.2. Zakres powierzchniowy prognozy

Niniejszą prognozę sporządza się na potrzeby fragmentu wsi Snopki, w gminie Pisz. Teren opracowania obejmuje obszar określony w uchwale Nr XXXVII/434/09 Rady Miejskiej w Piszcu z dnia 26 maja 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pisz w części wsi Snopki.

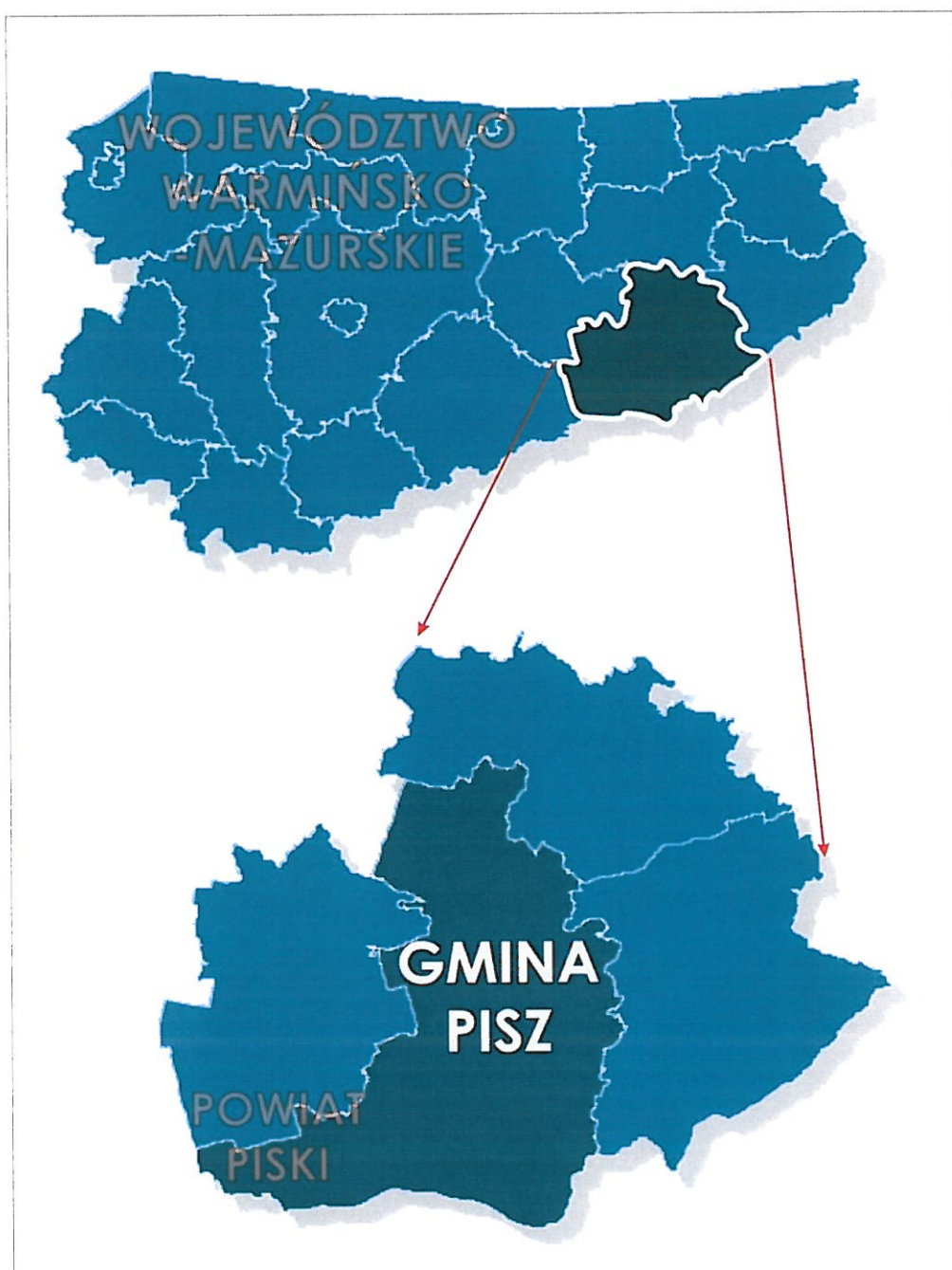
Powierzchnia opracowania wynosi ok. 253 ha i obejmuje tereny wiejskie w części zainwestowane pod funkcję mieszkalną jednorodziną, w tym także zabudowę zagrodową, resztę terenu opracowania stanowią lasy, zieleńce, tereny otwarte, podmokłe – niezainwestowane. Teren opracowania mieści się w granicach administracyjnych gminy Pisz, w powiecie piskim w województwie warmińsko-mazurskim (rys.1).

1.3. Zakres przedmiotowy prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium, której sporządzenie zostało określone w uchwale Nr XXXVII/434/09 Rady Miejskiej w Piszcu z dnia 26 maja 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia

zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pisz w części wsi Snopki.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Zakres opracowania zmniejszono w aspekcie terenów górniczych oraz kopalin, granic zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, terenów zagrożonych powodzią gdyż takie tereny i obiekty nie występują w obszarze opracowania.

Rys. 1. Obszar gminy Pisz na tle powiatu i województwa, opracowanie własne, materiały Internet.

1.4. Metodyka

Ocenę skutków wpływu ustaleń studium na środowisko oparto na analizie potencjalnych zagrożeń wynikających z realizacji projektowanych zmian. Ze względu na specyfikę środowiska, na poszczególnych obszarach funkcjonalnych wyznaczonych w projekcie dokumentu, wzięto pod uwagę przede wszystkim wpływ na warunki wodno-gruntowe, klimat akustyczny, zanieczyszczenie powietrza i na krajobraz. W ogólnej analizie uwzględniono ciągi komunikacyjne – uwzględniono ich potencjalne oddziaływanie na tereny opracowania i sąsiadujące. Szczegóły dotyczące obciążeń środowiska przyrodniczego – w tym wpływu na faunę i florę, będą wykazywane na etapie realizacji przedsięwzięć na podstawie szczegółowych analiz pod konkretną inwestycję, które dopuszcza studium.

W treści prognozy wskazano na poszczególnych obszarach funkcjonalnych, jakiego rodzaju potencjalne oddziaływania na środowisko mogą mieć miejsce zarówno niekorzystne jak i korzystne. W tym celu przeprowadzono analizy danych teledetekcyjnych, archiwalnych materiałów kartograficznych, planistycznych, inwentaryzacyjnych i studialnych, a w szczególności hydrogeologicznych i dokumentacji geologiczno-inżynierskich, map glebowo-rolniczych, planów i dokumentacji form ochrony przyrody oraz materiałów z zakresu dóbr kultury.

Brak szczegółowych materiałów dokumentacyjnych w skali odpowiadającej projektowi zmiany studium, dotyczących występującej w analizowanym obszarze fauny i flory utrudnia bardzo dokładne sprecyzowanie wpływu realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na te elementy środowiska, można jedynie wskazać, jakiego rodzaju konsekwencje mogą mieć miejsce.

Przeprowadzona inwentaryzacja na potrzeby niniejszego opracowania (w lutym 2011) wykazała jedynie obecność trzech stanowisk bocianich. Wskazuje się zatem, aby w przyszłości gmina przystąpiła do sporządzenia pełnej waloryzacji przyrodniczej, która winna się odbyć w cyklu rocznym. Zakłada się także, iż większa szczegółowość zagadnień związanych z obecnością flory i fauny na omawianym terenie potrzebna będzie dopiero na etapie realizacji możliwych /dopuszczonych w projektowanym dokumencie/ do przeprowadzenia przedsięwzięć/funkcji, które w projekcie zmiany studium zostały uwzględnione.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Z 2009r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) winien zostać zachowany

wymóg nie pogarszania się stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt w obszarze Natura 2000 oraz na terenie parku krajobrazowego.

Wnioski sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania i ochrony terenów najcenniejszych przyrodniczo na omawianym obszarze i w jego otoczeniu oraz zgodności projektu zmiany studium ze wskazaniem zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

1.5. Materiały wyjściowe

Przy opracowywaniu posłużono się następującymi materiałami wyjściowymi:

Literatura i opracowania planistyczne:

- Czarnecka H. i inni, 2005., *Atlas podziału hydrograficznego Polski*, Seria Atlasy i monografie IMGW Warszawa
- *Definicje pojęć z zakresu ochrony środowiska*, 1993, GUS, Warszawa
- Gajewska B., 2007, *Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Snopki i części miasta Pisz II, dla obszaru piasku kwarcowego, Pisz*
- Jaroszewski W., Marks L., Radomski A., 1985, *Słownik geologii dynamicznej*, Wydawnictwa Geologiczne
- Kondracki J., 2009, *Geografia regionalna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Kusztełak K., Gzella M., 2011, *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium i projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Snopki*, CKK Architekti, Gdynia
- Ossowska M., Gzella M., Kusztełak K., 2011, *Projekt zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego w części wsi Snopki*, CKK Architekti, Gdynia
- Piekarska E., i inni, 2002, *Województwo Warmińsko-Mazurskie – plan zagospodarowania przestrzennego*, Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn
- *Powiatowy program gospodarki odpadami na lata 2004-2010*, 2003, Pisz
- *Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014*, 2007, Urząd Marszałkowski w Olsztynie
- *Projektowany Program Ochrony Środowiska na lata 2008-2011*, Starostwo Powiatowe w Pisz
- *Raport o stanie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim w 2008 roku*, 2009, Raport Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Olsztyn
- Richling A., Solon J., 1998, *Ekologia krajobrazu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Richling A., Ostaszewska K. (red.), 2006, *Geografia fizyczna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Richling A. (red.), 2007, *Geograficzne badania środowiska przyrodniczego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020*, 2005, Olsztyn
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pisz – uchwała Nr XXI/183/2000 Rady Miejskiej w Pisz z dnia 2 czerwca 2000 r. z późn. zm.*
- Szafer W., Zarzycki K., 1977, *Szata roślinna Polski*, PWN
- Szponar A., 2003, *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

- Świącieńska M., *Prognoza oddziaływania na środowiska – Projekt miejscowego studium zagospodarowania części wsi Snopki i części miasta Pisz II dla obszaru złóż piasku kwarcowego*, 2009, Pisz
- *Zaktualizowane wskaźniki monitoringu i oceny realizacji Strategii rozwoju społeczno - gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego*, 2008, Olsztyn
- Zapaśnik T., 2009, *Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pisz (rejon wsi Łupki)*, Kosakowo/Pisz

Mapy i opracowania kartograficzne:

- Juszcak E. 1998, *Szczegółowa Mapa Geologiczno-Gospodarcza 1:50000 – arkusz Pisz (14)*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa
- Mapa terenu do celów opiniodawczych 1:1000
- Mapa glebowo-rolnicza 1:5000
- Prussak W., 2002, *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50000 – arkusz Pisz (14)*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa
- Prussak W., 1997, *Szczegółowa Mapa Hydrogeologiczna Polski 1:50000 – arkusz Pisz (14)*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009r. Nr 151 poz. 1220 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25 poz. 672 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1956 r. w sprawie klasyfikacji gruntów (Dz.U. Nr 19, poz. 97 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Nr 151 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2636
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2010 Nr 185 poz. 1243 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.)

Źródła internetowe (dostęp: 02/03/04/05. 2011):

- www.bip.pisz.hi.pl
- www.codgik.gov.pl
- www.geoportal.gov.pl

- www.google.maps.pl
 - www.kzgw.gov.pl/pl/Rastrowa-Mapa-Podzialu-Hydrograficznego-Polski
 - www.natura2000.gdos.gov.pl
 - www.parkikrajobrazowewarmiimazur.pl
 - www.pgi.gov.pl
 - www.pisz.pl
 - www.salamandra.sylaba.pl/Natura2000/mapa.html
-
-

Ponadto opracowanie oparto także na podstawie inwentaryzacji terenowej oraz materiałów nadesłanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, a także Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pisz, gdzie pojawiły się cenne wskazania oraz podkreślono wymogi istotne dla przeprowadzanego opracowania dla przedmiotowej procedury w gminie Pisz.

1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest

w Polsce poprzez odpowiednie akty prawne. Za jeden z najważniejszych spośród tych dokumentów należy uznać **ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** na podstawie, której sporządzona została niniejsza prognoza. Wyżej wymieniona ustawa jest częściowo wynikiem ustaleń na szczeblu międzynarodowym. **Konwencja o Różnorodności Biologicznej** sporządzona w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 roku w Artykule 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny

w planowaniu przestrzennym ujęty w **Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012**

z perspektywą do roku 2016. Projektowany dokument powinien spełniać wymogi zawarte w tym dokumencie tj. kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób

ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Nie należy przy tym zapominać o zasadzie zrównoważonego rozwoju, o której mówi **Konstytucja RP** w art. 5 - „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Kryteria zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projektowanej zmianie studium.

Rodzaj zaproponowanego rozwiązania jest kompromisem społeczno-ekologicznym, którego wypracowanie jest niezbędne by zachować środowisko przyrodnicze dla przyszłych pokoleń a jednocześnie podnieść atrakcyjność inwestycyjną omawianego obszaru i wykorzystać jego atut lokalizacyjny w pobliżu miasta Pisz.

Ustaleniami, związanymi z aspektem przyrodniczym, jest niewątpliwie wskazanie do zachowania w aktualnym użytkowaniu terenów leśnych – tak by nie tworzyć dodatkowych obciążeń środowiska przyrodniczego w miejscach najbardziej narażonych na degradację środowiska. Zmiana Studium uwzględnia także obecność obszarowych form ochrony przyrody minimalizując zakres proponowanych zmian przestrzennych w ich zasięgach.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić:

- dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami (**Dyrektywa Ptasia**)
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (**Dyrektywa Siedliskowa**)

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin

i zwierząt w skali Europy.

Reasumując realizacja projektu zmiany Studium dla części wsi Snopki nie powinna negatywnie wpływać na obszar NATURA 2000 (Puszcza Piska PLB280008), którego fragment przebiega w granicach opracowania (w sumie ok. 50 ha na terenie objętym zmianą Studium). Skala opracowania może nieść jedynie lokalne i to niewielkie oddziaływanie nie powodując daleko idących negatywnych oddziaływań.

Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27

czerwca 2001 r.

w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (**dalej: dyrektywa SOOŚ**)

- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (**dalej: dyrektywa OOS**)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „...jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”. Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Z powyższego wynika, że cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, międzyczłonkowskim i krajowym zostały przynajmniej częściowo uwzględnione w projektowanym dokumencie, dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja studium nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu.

Sprawdzenie jakości środowiska może odbywać się w ramach indywidualnych zamówień lub w ramach monitoringu środowiska gminy, powiatu czy województwa warmińsko-mazurskiego.

Analizę skutków realizacji postanowień projektu zmiany studium można wykonać w ramach oceny aktualności studium i planów sporządzanych przez Burmistrza Pisza. Obowiązek wykonywania analiz wynika z Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.). Należałoby tu zwrócić szczególną uwagę na realizację zmiany studium w zakresie urządzania zieleni, krajobrazu i zachowania powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto, do wykonania analiz możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym

terenie. Ocenę aktualności studium i planów powinno się sporządzać, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miejskiej w Pisz. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień studium, jeśli oczywiście zaistniałaby taka konieczność.

3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja założeń zmiany Studium nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Zmiana Studium nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

4. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem studium.

4.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego

Teren wsi Snopki znajduje się w obszarze gminy Pisz, w powiecie piskim we wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Obszar objęty zmianą studium obejmuje teren wokół drogi krajowej nr 58 (Olsztynek – Szczytno – Pisz - Szczuczyn) aż do granicy administracyjnej miasta Pisz. Teren ten położony jest centralnie względem Giżycka, Mrągowa, Szczytna, Ełku. Położony jest wśród terenów zielonych, w niedalekim sąsiedztwie Jeziora Śniardwy (rys.2.).

Snopki pełnią funkcję miejscowości wspomagającej i uzupełniającej miasta Pisz jako rozwojowy ośrodek mieszkalno-usługowy. Przez teren opracowania przebiega czynna linia kolejowa relacji Olsztyn – Pisz – Ełk (użytkowana jednak sporadycznie – 4 razy w ciągu dnia przez szynobus, z większym natężeniem w okresie letnim).

[illegible]

Rys. 2. Teren opracowania na tle gminy Pisz, źródło: Internet.

Zgodnie z podziałem obszaru Polski na jednostki fizycznogeograficzne Kondrackiego gmina Pisz położona jest w granicach Makroregionu Pojezierze Mazurskie, w mezoregionie Równina Mazurska – w mikroregionie Obniżenie Piskie (rys. 3.).

Pojezierze Mazurskie jest najbardziej na wschód wysuniętym makroregionem Pojezierzy Wschodniobałtyckich. Od zachodu sąsiaduje z Pojezierzem Ławskim, a granicę z Niziną Północnomazowiecką i Niziną Północnopodlaską wyznacza zasięg ostatniego zlodowacenia, z którym wiąże się występowanie polodowcowych jezior wytopiskowych. Od północy graniczy z Niziną Staropruską, od wschodu z Pojezierzem Litewskim.

Rys. 3. Teren opracowania na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski, opracowanie własne na podstawie: Kondracki J., 2009 Geografia Regionalna Polski, PWN Warszawa.

Budowa geologiczna i grunty

Jak wskazano wcześniej teren opracowania znajduje się w obszarze Pojezierza Mazurskiego. Fundament geologiczny tworzy wyniesienie mazursko-podlaskie platformy wschodnioeuropejskiej, gdzie skały prekambry występują na głębokości kilkuset metrów, zapadając ku północy, zachodowi i południu poniżej 1500 m. Na tym fundamencie, zalegają epikontynentalne osady morskie paleo- i mezozoiczne o nierównej powierzchni, która w okolicach Giżycka znajduje się około 160 m poniżej poziomu współczesnego Bałtyku i podnosi się ku wschodowi i zachodowi powyżej 0 m. Miąższość pokrywy osadów lodowcowych i wodnolodowcowych przekracza miejscami 350 m. W przypadku analizowanego fragmentu gminy Pisz mamy do czynienia z osadami zlodowacenia wiślańskiego – a dokładniej związanymi z fazą poznańską. Lodowiec skandynawski w fazie poznańskiej tworzył dwa łukowate wygięcia, których osiami były obniżenia – obecnie wykorzystywane są przez łąkę na zachodzie i system dużych jezior na wschodzie regionu. Całość opracowania zawiera się na obszarze sandrów fazy poznańskiej. Część gruntów leżących w granicach opracowania cechują negatywne warunki geologiczno-inżynierskie. Występują bowiem w ich obrębie płytko wody gruntowe, które

okresowo podtapiają grunt (fot. 1). Na tych terenach – znajdujących się głównie w sąsiedztwie rowów melioracyjnych, wskazane jest przed zainwestowaniem przeprowadzanie szczegółowych badań gruntów.

Fot. 1. Zawodnione grunty na terenie opracowania, widok na część południową opracowania.

Rzeźba terenu

Zasadniczy rys rzeźby omawianego obszaru oraz całej gminy Pisz ukształtowany został podczas poznańskiej fazy zlodowacenia bałtyckiego. Poza rozległymi sandrami, rzeźba lodowcowa przejawia się znacząco w postaci wytopiskowych mis jeziornych wynurzających się miejscami spod piasków wzniesień morenowych. Ocieplenie klimatu spowodowało ostateczny zanik lądolodu i intensywny odpływ wód roztopowych. W okresie holoceniście nastąpiły kolejne modyfikacje rzeźby – spowodowane wytapianiem się brył martwego lodu w zagłębieniach i obniżeniach dolinnych oraz organizacją sieci rzecznej i związanymi z tym procesami erozji wodnej. Gmina Pisz leży na południe od rozległej strefy moreny czołowej, której wzniesienia ciągną się wzdłuż północnych brzegów jeziora Śniardwy – pomiędzy Mikołajkami a Orzyszem. Przedmiotowy obszar jest fragmentem północno-wschodniej części wielkiego sandru mazursko-kurpiowskiego będącego przedpolem południowego ciągu czołowych i dennych moren interfazy mazurskiej zlodowacenia bałtyckiego. Tworzy on wyspę utworów piaszczystych otoczoną zatorfionymi obniżeniami związanymi z jeziorami: Roś, Śniardwy i Pogubie Wielkie oraz doliną rzeki Pisy. Widać to w ukształtowaniu terenu – które miejscami sięga 117

metrów – wzdłuż bezmiennego dopływu rzeki Karwik, w zagłębieniach terenu około 118 metrów n.p.m. w pobliżu drogi krajowej nr 58 (fot. 2) około 119 m. n.p.m.. Krańce zachodnie – pod połaciami lasów osiągają wysokości około 121-122 m. n.p.m. – natomiast wschodnie nawet do 128,5 m. n.p.m.

Fot 2. Deniwelacje terenu w pobliżu drogi krajowej, widok od strony południowej w kierunku zachodnim

Utwory czwartorzędowe zalegają na utworach trzeciorzędowych. Jak wspomniano wcześniej powierzchniowa warstwa gruntów to utwory sandru – zalegają do głębokości około 30 m. Poniżej znajdują się utwory zastoiskowe wykształcone w postaci pyłów, piasków pylastych i iłów. Ich miąższość sięga 10 metrów. Dalej w głąb zalegają gliny zwałowe wcześniejszych zlodowaceń.

Miąższość warstwy wodonośnej wynosi około 25,0 m. Spadki zwierciadła są niewielkie, a zasilanie odbywa się głównie drogą infiltracji wód opadowych czy roztopowych.

Surowce mineralne

Analizowany teren nie został określony jako perspektywiczna jednostka surowcowa (obszar perspektywiczny) oraz obszar prognostycznego występowania kopalin (prognozy). Nie ma tu zlokalizowanych złóż udokumentowanych i zarejestrowanych. Najbliższe złożo znajduje się nieopodal terenu opracowania – jest to złożo piasków kwarcowych – eksploatowane okresowo (Nr MIDAS 2761).

Wody powierzchniowe i podziemne

Na znacznej części gminy Pisz pierwszy poziom wodonośny występuje płytko lub bardzo płytko – często poniżej 10,0 m, a na terenie opracowania – nawet około 0,5 metra pod powierzchnią. Ze względu na dużą przepuszczalność podłoża (głównie piasków) oraz płytkie zaleganie pierwszego poziomu wodonośnego, wody podziemne gminy Pisz są mocno narażone na wpływy zewnętrzne.

Fot. 3. Widok na ciek – po stronie północnej opracowania

Obszar opracowania leży w zasięgu występowania głównych zbiorników wód podziemnych – nr 215 GZWP Subniecka Warszawska (część północna opracowania do terenów kolejowych) oraz poniżej terenów kolejowych nr 216 GZWP Sandr Kurpie.

Subniecka Warszawska, to zbiornik trzeciorzędowy, natomiast Sandr Kurpie to zbiornik czwartorzędowy. Subniecka Warszawska, której powierzchnia zajmuje w sumie na terenie Polski 51000 km² nie posiada dokumentacji hydrogeologicznej. Mniejszy znacznie zbiornik Sandr Kurpie (pow. 1120 km²) takową posiada. Należy zaznaczyć, że rozpoznanie poziomów starszych od czwartorzędu w obrębie Pisz jest bardzo słabe przede wszystkim ze względu na dominujące znaczenie użytkowe czwartorzędowego poziomu użytkowego w mało zurbanizowanym terenie.

Obszar gminy leży w całości w dorzeczu rzeki Pisy. To prawobrzeżny dopływ Narwi,

będący ciekim III rzędu. Długość całkowita rzeki wynosi 142,2 km z czego 91,4 km biegnie w granicach województwa warmińsko-mazurskiego. Zlewnia zajmuje obszar 4499,8 km². Za początek rzeki przyjęto Kanał Łuczański, później jej bieg aż do jeziora Roś poprowadzono drogą wodną Wielkich Jezior Mazurskich. Właściwa Pisz rozpoczyna bieg od wypływu z jeziora Roś i po przepłynięciu 80 km w kierunku południowym wpada do Narwi.

Głównymi dopływami Pisy poniżej jeziora Roś są:

- dopływy prawobrzeżne: Rybnica, Turośl, dopływ spod Pupkowizny,
- dopływy lewobrzeżne: Pisz Woda, Bogumiłka, Wincenta, Skroda.

Na terenie objętym opracowaniem występuje rzeka „dopływ w Karwiku” (fot. 3), która łączy się z jeziorem Seksty (na północ od terenu opracowania), rowy i kanały melioracyjne oraz sztuczne i naturalne niewielkie zbiorniki. One tworzą sieć hydrologiczną terenu opracowania.

Warunki klimatyczne

Gmina Pisz należy do V dzielnicy klimatycznej Polski (wg Gumińskiego). Pod względem klimatycznym obszar leży w północnej części środkowo mazurskiego regionu klimatycznego, charakteryzującego się dużą zmiennością częstości występowania poszczególnych typów pogody. Średnia roczna temperatura wynosi 6,6°C. Najwyższe średnie maksima występują zwykle w lipcu, którego średnia miesięczna temperatura wynosi 17,4°C. Najzimniejszym jest styczeń ze średnią temperaturą - 4,5°C. Obszar całych Mazur to strefa stałego ścierania się mas powietrza atlantyckiego i kontynentalnego. W ostatnich 5-10 latach obserwowany jest także wzrost ilości dni (zwłaszcza wiosną i wczesnym latem), z napływem powietrza zwrotnikowego. Stąd też, w zależności od dominacji jednej z nich pojawiają się tu bądź mroźne i słoneczne, bądź ciepłe i deszczowe zimy lub gorące i suche lata, na przemian z chłodnymi i wilgotnymi. Wyniesienie nad poziom morza, duże nagromadzenie otwartych zbiorników wodnych, a także terenów podmokłych powoduje, że poszczególne pory roku wkraczają tu w innych terminach, niż w pozostałych regionach kraju. Wpływ wód powierzchniowych zaznacza się także w wilgotności powietrza. Najniższe wartości wilgotności względnej występują w maju i czerwcu (73%, 74%), a najwyższe w listopadzie i grudniu (89%, 90%).

Średnia roczna suma opadów wynosi 450-500 mm. Na terenie powiatu piskiego więcej często wiatry o dużej prędkości, których średnia prędkość wynosi około 5 m/s. Długość okresu wegetacyjnego to około 190-200 dni.

Gleby

Gleby terenu opracowania ostatecznie ukształtowała działalność lądolodu oraz późniejsze procesy erozyjne. W wyniku oddziaływania wielu czynników glebotwórczych, na terenie całego powiatu piskiego spotyka się najczęściej gleby piaszczyste, choć duże obszary zajmują również gleby pochodzenia organicznego, w większości torfowe a także murszowe i mułowo-glejowe bielcowe i brunatne. Nielicznie występują dość żyzne gleby gliniaste i piaszczyste na obszarach morenowych, gleby bielcowe, czarne ziemie a w dolinie Pisy – mady.

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne wyróżnione przez Szponara (2003) na podstawie następujących kryteriów: budowa profilu glebowego (typ i podtyp gleby, rodzaj, gatunek, miąższość poziomu próchnicznego i zawartość próchnicy, skład chemiczny gleby i jej odczyn, oglejenie, właściwości fizyczne); stosunki wilgotnościowe uwarunkowane położeniem w terenie; wysokość bezwzględna.

Prawne regulacje dotyczące klasyfikacji gruntów rozwiązuje ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.).

Poważnym czynnikiem degradacji gleb jest ich nadmierne zakwaszenie i zubożenie w składniki pokarmowe, jak fosfor, potas i magnez. Przyczyną ubożenia gleb w składniki pokarmowe jest bardzo niskie i nieproporcjonalne zużycie nawozów mineralnych. Wpływ na to ma również zmniejszenie pogłowia zwierząt gospodarskich, co prowadzi do zmniejszenia ilości nawozów naturalnych, wprowadzanych do gleb.

Konsekwencją budowy geologicznej jest występowanie na obszarze opracowania gleb klas bonitacyjnych V i VI. Należą one do gruntów słabszych zaliczanych do kompleksów żytniego słabego i żytniego bardzo słabego. Powodzenie prowadzonych na nich upraw uzależnione jest w znacznej mierze od czynników meteorologicznych, szczególnie od wielkości i rozkładu opadów w okresie wegetacyjnym. Gleby te są ubogie w składniki pokarmowe, łatwo przepuszczalne, w związku z czym okresowo lub trwale zbyt suche, lub podmokłe – na terenach płytkich wód gruntowych – nadają się do pozostawienia w użytkowaniu łąkowym – lub pod zalesienia.

Flora i fauna

Świat roślin na terenie powiatu i gminy jest bardzo urozmaicony, można

obserwować bogactwo gatunków północnych. Według *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piskiego* florę najliczniej reprezentują gatunki charakterystyczne dla elementu borealnego i subborealnego. Inwentaryzacja terenu wykazała iż dużą część terenu stanowią lasy, których często linię graniczną wyznaczają pasy brzoź. Są to głównie lasy świerkowo-sosnowe. Stan drzew jest bardzo dobry, uzupełniany jest nowymi nasadzeniami – głównie sosnowo-świerkowymi. Nieco żyzniejsze mineralne siedliska w gminie i powiecie zajmują bory mieszane sosnowodębowo-świerkowe. W drzewostanach występują także domieszki gatunków liściastych: lipa, dąb, wierzba, brzoza, olcha.

W podszycie występują: leszczyna, kalina, jarzębina, dereń, trześnia, bez, głóg, maliny, jeżyny. Lasy to przede wszystkim zwarty kompleks Puszczy Piskiej, rozciągający się przez cały powiat.

Do najcenniejszych gatunków roślin obszaru Puszczy Piskiej można zaliczyć:

- rośliny zespołów torfowiskowych, takie jak wierzba lapońska i borówkolistna, brzoza

niska, bagno zwyczajne, turzyce,

- rośliny świetlistych borów sosnowych: lepnica zielonawa, kuklik sztywny, koniczyna

łubinowata, dzwoniecznik wonny.

Fot. 4. Widok na ścianę lasu – w części południowej opracowania.

Okolice powiatu obfitują w liczne lasy i jeziora, zaś brak zasadniczych przeszkód terenowych sprawia, że obszar ten posiada dogodne warunki do swobodnego przenikania różnych elementów faunistycznych. Można stwierdzić, że jest to typowa fauna Niżu Polskiego. Większość zwierząt pospolitych występujących w Polsce, reprezentowanych jest również na tym terenie.

Ostoją zwierząt jest przede wszystkim kompleks leśny Puszczy Piskiej. Według danych zawartych w Programie Ochrony dla Powiatu Piskiego z większych zwierząt występują tu m.in.: łoś, jeleń szlachetny, sarna i dzik; z drapieżników: lis, tchórz, jenot, kuna domowa (kamionka) i leśna, gronostaj, łasica oraz borsuk. Pospolite są zając i królik. Do gatunków rzadkich, występujących sporadycznie należą wilki czy rysie. Coraz liczniejsza jest populacja bobra. W ciągu ostatnich lat znacznie zwiększyła się też liczebność wydry, mogącej przy tej wielkości populacji powodować znaczne straty w rybostanie. Drobne gryzonie reprezentują m. in. mysz polna, nornica ruda i polnik zwyczajny, z większych wymienić można wiewiórkę, piżmaka, i karczownika. Występuje również kilka gatunków nietoperzy. Spotykane ssaki owadożerne to: jeż europejski, ryjówka aksamitna i malutka, kret, rzęsorek rzeczek. Urozmaicony jest świat ptaków, występują: kaczki: krzyżówka, cyranka, cyraneczka, podgorzałka, tracznik, płaskonos, czernica, czy rzadziej spotykane: świstun, gęsi: gęgawa, białoczelna i zbożowa (na przelotach); kormoran i mewy. Ponadto można spotkać: perkozy, sieweczkę rzeczną, czajkę, brodźca krwawodziobego i samotnego, rybitwę czarną, żurawia, łabędzia niemego, bociana białego (fot. 5) i czarnego czy czaplę siwą.

Fot. 5. Widok na gniazdo bocianie – w części południowej opracowania.

Na polach i łąkach występują m.in. kuropatwy, bażanty i przepiórki. Z ptaków w obrębie obszarów chronionych na terenie powiatu można spotkać jastrzębia, myszołowa czy pustułkę. Z sów spotkać można: sowę uszatą, płomykówkę, puszczyka, pójdkę. Spośród ptaków leśnych licznie reprezentowane są: dzięcioły i dzięciołki, a poza tym gil i dziwonia. Największymi osobliwościami ornitofauny są: cietrzew, puchacz, orlik krzykliwy i bielik.

Wśród występujących tu gadów najliczniejsze są jaszczurki: zwinka, żyworódka i padalec. Z węży obecne są: zaskroniec (dość liczny) i żmija zygzakowata. Liczni są przedstawiciele płazów m. in. gatunki żab i ropuch (żaba jeziorkowa, trawna, śmieszka, kumak nizinny, ropucha szara i zielona).

W wodach powierzchniowych na terenie powiatu powszechnie występują znane ryby: szczupak, okoń, sandacz, jazgarz, płoć, wzdręga, leszcz, krąp, karp, lin, karaś, węgorz, kleń, jaź, miętus, ukleja, stonecznica, ciernik, cierniczek itd. W większych i głębszych jeziorach, występują głąbielowate: sieja i sielawa.

Do spotykanych gatunków, należy też doliczyć, wprowadzone sztucznie do niektórych zbiorników w latach 60-tych karpie oraz azjatyckie ryby roślinożerne: tołpygę i amura.

Podczas inwentaryzacji terenowej poza stanowiskami bocianów oraz obecnością zwierząt towarzyszących zbiorowiskom ludzkim (psy, koty) oraz pospolitego ptactwa (gołębie) – nie wykazano obecności innych gatunków zwierząt. Na tym etapie brakuje szczegółowego rozmieszczenia siedliskowego fauny – wskazuje się, aby w przyszłości dokonano pełnej waloryzacji środowiska gminy, na przestrzeni całego roku.

Walory kulturowe:

- cmentarz grzebalny ewangelicki znajdujący się w ewidencji zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, z I poł. XX w.,
- cmentarz wojenny z I Wojny światowej z 1915 r., wpisany do rejestru zabytków decyzją KL.WKZ 534/624/D/89 nr wpisu A-2603 z 11.01.1989;

Poza tym na obszarze objętym zmianą studium występuje jeden obiekt zabytkowy: dom drewniany XIX/XX w., znajdujący się w gminnej ewidencji zabytków, nr ewid. działki 65.

4.2. Obszary chronione

Wszystkie formy ochrony przyrody, stanowią układ przestrzenny, wzajemnie powiązanych form, łączących się poprzez korytarze ekologiczne. Ich

uzupełnieniami są skupiska drzew, zagłębienia terenu – miejsca aktywne przyrodniczo. Obszary prawnie chronione, tworzą krajowy system obszarów chronionych. Teren Snopek zawiera w swych granicach zarówno obszar Natura 2000 jak i Park Krajobrazowy oraz Obszar Chronionego Krajobrazu. Ponadto leży w sąsiedztwie terenów chronionych i proponowanych do objęcia ochroną.

Na obszarze opracowania znajduje się Mazurski Park Krajobrazowy. Został on powołany

w 1977 roku. Mazurski Park Krajobrazowy obejmuje swoimi granicami obszar położony pomiędzy Mrągowem, Orzyszem, Piszem i Starymi Kiełbonkami, liczący 53 655 ha.

Wokół parku wyznaczono strefę ochronną o powierzchni 18 608 ha. Jest to jeden z największych parków krajobrazowych w Polsce. Niezmiennie charakterystycznym składnikiem parku są jeziora, których o powierzchni większej od 1 ha jest blisko 60, zaś powyżej 5 ha jest 42. Obszary Parku i jego otuliny – zostały podzielone na strefy o różnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Obejmują one m.in.:

- część Parku obejmująca istniejące i projektowane rezerваты przyrody wraz z ich strefami buforowymi lub tereny o podobnie wysokich walorach przyrodniczych,
- obszary leśne, niektóre cenne przyrodniczo tereny rolnicze wraz z ich terenami zabudowanymi oraz cenniejsze tereny wodne, które odgrywają znaczącą rolę w równowadze ekologicznej Parku
- cenne pod względem krajobrazowym tereny Parku,
- obszary o relatywnie niższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz o intensywniejszym rolnictwie, które pełnią funkcje ochronne wobec pozostałych stref

W granicach opracowania mieści się Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich. W sumie teren ten zajmuje powierzchnię 43.629,8 ha, położony jest w gminach Ruciane-Nida, Pisz, Biała Piska i Orzysz.

Teren opracowania graniczy także z Obszarem Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Szeroki Bór, który łącznie zajmuje powierzchnię 591,5 ha, położony jest na terenie powiatu Pisz, w gminach Ruciane-Nida i Pisz.

Na terenie obszarów chronionego krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich obowiązuje Rozporządzenie Nr 151 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008

roku (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 179, poz. 2636).

Cały teren powiatu piskiego, zatem także teren opracowania, znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski. Celem istnienia ZPP jest promowanie rozwoju proekologicznego, utrzymanie zrównoważonych struktur przestrzennych dla zapewnienia wysokiego standardu środowiska przyrodniczego.

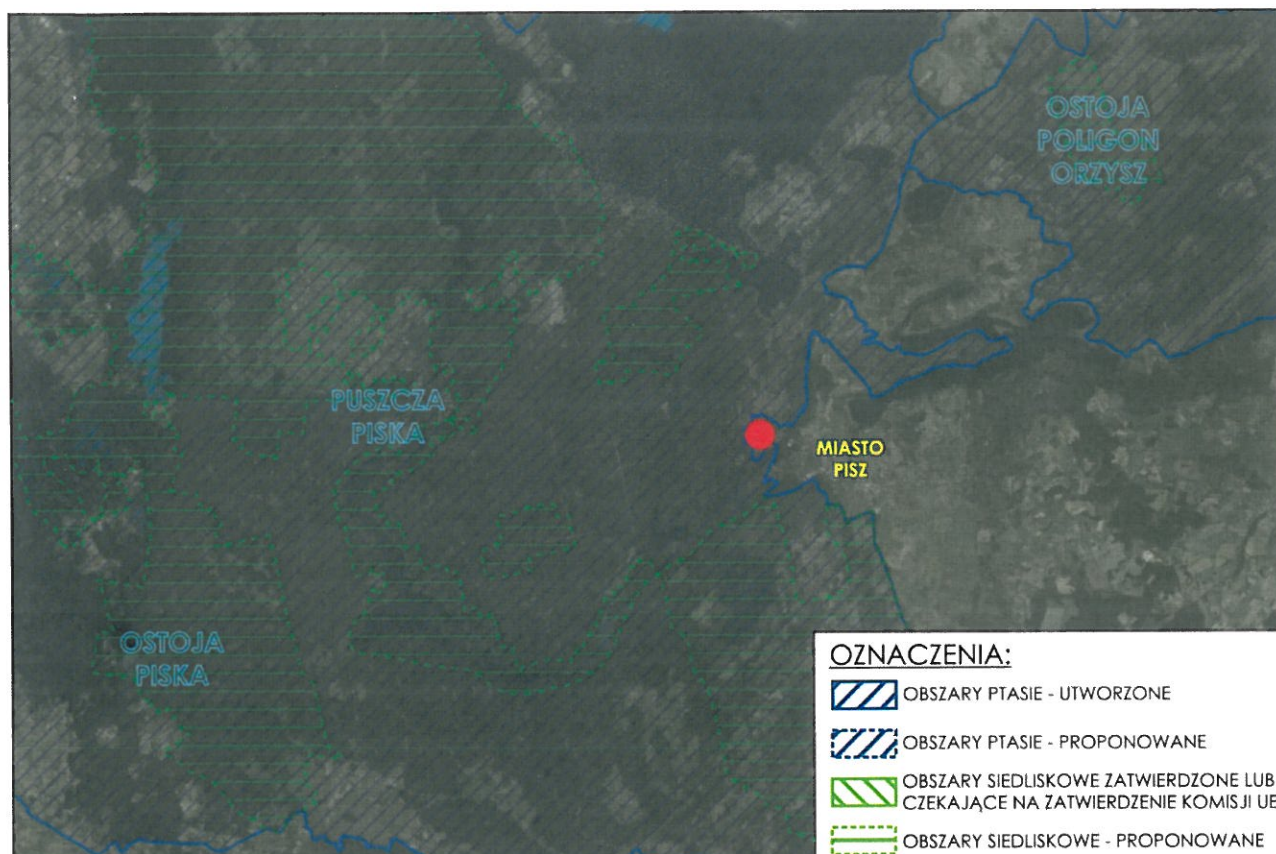
Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000 to sieć obszarów chronionych na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej w państwach Unii Europejskiej.

W skład sieci NATURA 2000 wchodzi:

- obszary specjalnej ochrony (OSO) - (Special Protection Areas - SPA) wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków, tzw. "Ptasiej", dla gatunków ptaków wymienionych w załączniku I do Dyrektywy
- specjalne obszary ochrony (SOO) - (Special Areas of Conservation - SAC) wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. "Siedliskowej", dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I oraz siedlisk gatunków zwierząt i roślin wymienionych w załączniku II do Dyrektywy.

Obszary te powinny mieć ustalony status ochronny, plan ochrony wraz z kosztami jego realizacji. NATURA 2000 zintegrowana będzie z rozwojem turystyki obszarów wiejskich, zwiększaniem zalesień i lokalnym zagospodarowywaniem ostoj przyrodniczych przy założeniu nie pogarszania warunków środowiskowych. Jest to tzw. prospołeczna koncepcja ochrony różnorodności przyrodniczej.

Fragmenty opracowania zawierają się w obszarze Natura 2000: Puszcza Piska (kod obszaru PLB280008), obejmujący w sumie obszar 171854,0 ha, w tym: 168098,5 ha położonych w województwie warmińsko-mazurskim na terenie gmin: Mikołajki (10318,9 ha), Mrągowo (3994,1 ha), Piecki (31469,6 ha), Sorkwity (5324,8 ha), Biskupiec (102,1 ha), Biała Piska (360,8 ha), Orzysz (960,5 ha), Pisz (47335,4 ha), Ruciane-Nida (36054,0 ha), Dźwierzuty (3056,6 ha), Rozogi (6105,6 ha), Szczytno (29,3 ha) i Świętajno (22986,8 ha). Obszar ten został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313 z późn. zm.).

Rys. 4. Teren opracowania na tle istniejących i proponowanych obszarów Natura 2000, na podstawie www.salamandra.sylaba.pl/Natura2000/mapa.html

Obszar obejmuje mocno zalesiony rejon na pograniczu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich i Równiny Mazurskiej. Prócz zwartego kompleksu Puszczy Piskiej w jego skład wchodzi wiele jezior, w tym największe polskie jezioro - Śniardwy, a także obszary rolne i łąkowe. Wśród lasów dominują bory iglaste, dużo rzadsze są lasy liściaste, występujące głównie w pobliżu wód. Przez obszar przepływają dwie główne rzeki - Krutynia i Pisa, a także wiele mniejszych cieków. Obszar Puszczy Piskiej jest ostoją ptaków o randze europejskiej, natomiast w skład ostoi wchodzi jeszcze ostoja o randze krajowej - Czarny Róg. Występuje tu przynajmniej 37 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 12 gatunków ptaków wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Lęgi odbywa tu ponad 25% populacji krajowej bielika i cietrzewia oraz co najmniej 1% populacji bociana czarnego, orlika krzykliwego, puchacza, włochatki i rybitwy rzecznej. Odnotowano tu także wysoką liczebność derkacza.

W obrębie obszaru Natura 2000 Puszczą Piską proponowane są do objęcia dodatkową ochroną siedliskową w najbliższym sąsiedztwie: Ostoja Piska (PLH28_22) – obszar proponowany oraz Ostoja Poligon Orzysz (PLB280014) – obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w Sprawie Obszarów Specjalnej Ochrony ptaków (Dziennik Ustaw Nr 25, poz. 133).

Uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w polityce ekologicznej państwa,

programach ochrony środowiska przyjmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw, strategiach rozwoju gmin, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, czy w końcu w planach zagospodarowania przestrzennego ma na celu wskazywać miejsca najcenniejsze przyrodniczo, oraz te, gdzie najkorzystniej wskazywać rozwój poszczególnych funkcji.

OGROANICZENIA WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW

Na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego nie ma odrębnego rozporządzenia wojewody, które w sposób jednoznaczny wskazuje zakazy jakie w jego granicach obowiązują. Tym niemniej w dniu 26 stycznia 2011 roku na swojej oficjalnej stronie internetowej – www.parkikrajobrazowewarmiimazur.pl – władze parku umieściły Projekt Ochrony Parku, który wskazuje obostrzenia w stosunku do projektowanych dokumentów planistycznych w tym planów miejscowych oraz projektów Studium, czy decyzji o warunkach zabudowy:

W zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania na obszarze Parku:

- Należy zachowywać istniejące układy przestrzenne poszczególnych wsi oraz ich zabudowę, obiekty zniszczone powinny być w miarę możliwości remontowane i odbudowywane na wzór historycznej zabudowy,
- Nowe obiekty budowlane, powinny być lokalizowane w obrębie wsi o charakterze letniskowym oraz wsi o funkcjach rolniczych na terenach zwartej zabudowy wsi, z zachowaniem istniejącej linii zabudowy i układem zabudowań w siedlisku oraz nawiązywać do architektury regionalnej południowych Mazur,
- Zaleca się stosowanie właściwej architektury regionalnej wynikającej z historycznych i kulturowych uwarunkowań Mazur, pozwolenie na budowę obiektów nowych i przebudowywanych powinno następować po zasięgnięciu opinii Dyrektora Parku na temat poszczególnych projektów
- Na obszarze Parku nie dopuszcza się ustawiania przyczep kampingowych i innych obiektów o podobnych funkcjach i przeznaczeniu (art. samochodów mieszkalnych, baraków, przenośnych domków, domków kampingowych, kontenerów) poza miejscami wyznaczonymi do tego celu, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004r. Nr 223, poz.

2268 z późn. zm.).

Ponadto plan wytycza strefy przyrodniczo-krajobrazowe i dla poszczególnych z nich określa ich znaczenie w strukturze Parku. Część terenu opracowania (północno-zachodni fragment) został zaklasyfikowany jako **Strefa IE** a to projekt dokumentu definiuje jako: **Strefa IE** – Pierwsza Ekologiczna – obejmuje dużą część obszarów leśnych Parku, niektóre cenne przyrodniczo tereny rolnicze wraz z ich terenami zabudowanymi oraz cenniejsze tereny wodne; obszary tej strefy odgrywają bardzo ważną rolę w równowadze ekologicznej Parku, stanowiąc ostoję wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. W strefie tej nie dopuszcza się wyznaczania nowych siedlisk budowlanych.

Numer, który został nadany fragmentowi tej strefy to **IE5 – Lasy Jagodzińskie**, obejmuje on teren obszaru Natura 2000 Puszcza Piska PLB 280008 i Ostoja Piska PLH 280048. Projekt planu ochrony wskazuje że ów obszar ma duże znaczenie przyrodnicze i jest ważny ze względu na ochronę ptaków drapieżnych oraz wilka. W strefie IE5 ponadto wskazuje się dostępność krajoznawczą po wyznaczonych trasach pieszo-rowerowych lub konnych, a także rewaloryzację stolicy wodnej w osadzie Kierzek.

Ponadto projekt dokumentu swoimi szczegółowymi zapisami wskazuje na ochronę gatunkową i siedliskową, nakazuje i zakazuje różnego rodzaju inwestycji i przedsięwzięć. Przedstawia racjonalne gospodarowanie powierzchnią Parku i jego zasobami. Dopóki nie zostanie zaakceptowany projektowany dokument na obszarze Parku obowiązują ustalenia Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), na podstawie której to w parku krajobrazowym mogą być wprowadzone między innymi następujące zakazy:

1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej; likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa

ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

3. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
6. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
7. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;
8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Zakazy, o których mowa powyżej, nie dotyczą:

- wykonywania zadań wynikających z planu ochrony;
- wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm), zwanej dalej „inwestycją celu publicznego”.
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku

krajobrazowego.

- statków jednostek ratowniczych, jednostek organizacyjnych właściciela wód lub urządzeń wodnych zlokalizowanych na wodach, inspektorów żeglugi śródlądowej, Państwowej i Społecznej Straży Rybackiej, promów w ciągu dróg publicznych, prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej oraz wykonywania zadań z zakresu ochrony przyrody przez Służbę Parku Krajobrazowego

Na terenie objętym Obszarem Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Nr 151 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 179, poz. 2636) na terenie tego obszaru chronionego zabrania się:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoślusiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
8. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz

obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy, o których mowa wyżej nie dotyczą:

- wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji celu publicznego.

Zakaz, o którym mowa w § 4 ust 1 pkt 2 w/w rozporządzenia, nie dotyczy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w rozumieniu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.2) po uzgodnieniu z wojewodą (obecnie obowiązuje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Dz.U. Nr 213 poz. 1397);
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które służą racjonalnej gospodarce leśnej, rolnej, łowieckiej lub rybackiej w celu poprawy stanu środowiska, po uzgodnieniu z wojewodą.

Zakazy, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 4 i 5 rozporządzenia Nr 151 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich, nie dotyczą:

- złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia wejścia w życie cytowanego rozporządzenia Wojewody Warm.-Maz., których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;
- złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nieprzekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia wejścia w życie cytowanego rozporządzenia Wojewody Warm.-Maz. – po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody (obecnie Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska) na etapie wydawania koncesji na wydobywanie kopalin.

Zakaz, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 8 nie dotyczy:

- obszarów zwartej zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (lub w
- równorzędnych dokumentach planistycznych) oraz uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych;
- siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nieprzekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegu;
- wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych – w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani, po uzgodnieniu z wojewodą.

Teren opracowania zawiera się w granicach **obszaru NATURA 2000**. Obszary te powinny mieć ustalony status ochronny, plan ochrony wraz z kosztami jego realizacji. Niestety w przypadku Obszaru Natura 2000 Puszcza Piska (kod obszaru PLB280008) – taki plan ochrony nie został sporządzony. W związku z tym w jego granicach obowiązują zapisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151 poz. 1220 z późn. zm.) gdzie artykuły od 33 do 37 wskazują co wolno – a czego się zabrania na terenach objętych ochroną Natura 2000:

„Art. 33.

1. Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:
 - 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
 - 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
 - 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, do czasu zatwierdzenia przez Komisję Europejską jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia ich jako specjalne obszary ochrony siedlisk.
3. Projekty polityk, strategii, planów i programów oraz zmian do takich dokumentów a także planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco

oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 34.

1. Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.
2. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może zostać udzielone wyłącznie w celu:
 - 1) ochrony zdrowia i życia ludzi;
 - 2) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
 - 3) uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego;
 - 4) wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Art. 35.

1. Wydając zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ust. 1, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego, w porozumieniu z zarządcą terenu, stosownie do skali i rodzaju negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000, ustala zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej, zobowiązując do jej wykonania nie później niż w terminie rozpoczęcia działań powodujących negatywne oddziaływanie.
2. Koszty kompensacji przyrodniczej ponosi podmiot realizujący plan lub przedsięwzięcie.

2a. Za utrzymanie siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin i zwierząt, utworzonych w ramach kompensacji przyrodniczej, jak również za monitorowanie ich stanu odpowiada:

- 1) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, na terenie którego została wykonana kompensacja;
- 2) regionalny dyrektor ochrony środowiska na terenie znajdującym się poza obszarem Natura 2000.

3. Regionalny dyrektor ochrony środowiska lub dyrektor urzędu morskiego nadzoruje wykonanie kompensacji przyrodniczej.

4. Regionalny dyrektor ochrony środowiska lub dyrektor urzędu morskiego składa informacje Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska o:

- 1) ustalonym zakresie kompensacji przyrodniczej, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 34 ust. 1, na realizację działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000;
- 2) wykonanej kompensacji przyrodniczej w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji działań kompensacyjnych.

5. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska składa informacje, o których mowa w ust. 4, ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

6. Minister właściwy do spraw środowiska informuje Komisję Europejską o ustalonym zakresie kompensacji przyrodniczej przed jej wdrożeniem oraz przed realizacją planu lub działania.

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe sposoby i formy składania informacji, o których mowa w ust. 4, kierując się koniecznością ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk.

Art. 35a.

W przypadku działań przewidzianych do realizacji w ramach planowanych przedsięwzięć zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ust. 1, zastępuje się decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub uzgodnieniem z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Do decyzji stosuje się odpowiednio przepisy art. 34 i 35.

Art. 36.

1. Na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.
2. Prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1, na obszarach Natura 2000 wchodzących w skład parków narodowych i rezerwatów przyrody, jest dozwolone wyłącznie w zakresie, w jakim nie narusza to zakazów obowiązujących na tych obszarach.
3. Jeżeli działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka lub rybacka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na którym nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń.

Art. 37.

1. Jeżeli działania mogące znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszar znajdujący się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zostały podjęte bez uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 34, lub decyzji, o której mowa w art. 35a, regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego, nakazuje ich natychmiastowe wstrzymanie i podjęcie w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu danego obszaru, jego części lub chronionych na nim gatunków.
2. Jeżeli działania na obszarze Natura 2000 zostały podjęte niezgodnie z ustaleniami planu zadań ochronnych lub planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor urzędu morskiego, podejmuje czynności, o których mowa w ust. 1. "

4.3. Stan i funkcjonowanie środowiska

W najbliższym sąsiedztwie terenu objętego analizą niewiele jest obiektów uciążliwych

jak i miejsc potencjalnych zagrożeń dla środowiska fragmentu wsi Snopki. Do potencjalnych zagrożeń można zaliczyć emisje zanieczyszczeń oraz negatywne oddziaływania (hałas) z dróg dojazdowych i znajdujących się w pobliżu terenu

opracowania (zwłaszcza drogi krajowej Nr 58 – łączącej Ruciane-Nida z miastem Pisz, która przebiega przez teren opracowania z kierunku zachodniego na wschód.).

Raport o stanie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim (2009) wskazuje jednoznacznie, że teren opracowania jest obszarem o dobrym stanie środowiska przyrodniczego. Nie występują w jego obrębie monitorowane źródła zanieczyszczeń, zagrożenia w postaci uciążliwych zakładów, wysypisk śmieci czy składowisk przemysłowych.

Na terenie opracowania brak jest miejsc prowadzenia monitoringu środowiska przyrodniczego: elektromagnetycznego, wód, gleb jak i analiz powietrza.

Gleby:

Bardzo istotnymi czynnikami degradującymi gleby jest oczywiście ich zakwaszenie a w konsekwencji ubożenie w składniki pokarmowe roślin. Również nadmiar substancji stosowanych w rolnictwie takich jak azot czy fosfor niekorzystnie wpływa negatywnie na ich jakość. Na terenie występuje gleby klas V i VI, słabe, w większości nieprzydatne rolniczo, zaniedbane, spontanicznie porastające roślinnością oraz okresowo zalewane.

Główne źródła zanieczyszczeń gleb:

- komunikacyjne – wzdłuż ciągów ulic (zwłaszcza drogi krajowej), jest to przede wszystkim zanieczyszczenie metalami ciężkimi, głównie ołowiem,
- rolnicze – wszelkie zabiegi agrotechniczne – nawożenie, środki ochrony roślin itd.,
- niewłaściwa gospodarka odpadami - dzięki wysypiska śmieci,
- nieprzestrzeganie zasad BHP przez właścicieli gospodarstw – potencjalne wycieki substancji szkodliwych.

Pod pojęciem **ochrony gleb** rozumiemy zespół czynników prawnych, organizacyjnych

i technicznych, zmierzających do między innymi:

- minimalizacji erozji wodnej i wiatrowej,
- przeciwdziałania chemicznej degradacji gleb pod wpływem zanieczyszczeń przemysłowych, motoryzacyjnych, nawożenia mineralnego,
- przeciwdziałania przesuszeniu i zawodnieniu gleb,
- ograniczenia do niezbędnego minimum technicznych deformacji gruntu i mechanicznego zanieczyszczenia gleby,

- zachowania gruntów o walorach ekologiczno-produkcyjnych,
- ograniczenia przejmowania gruntów pod zabudowę techniczną.

Wody:

Do potencjalnych **zagrożeń wód** należą:

- zła gospodarka wodna – zbyt duży pobór wód w stosunku do zasobów,
- zła gospodarka ściekowa – emisja ścieków ze źródeł komunalnych, bądź niewłaściwy sposób postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi (niewłaściwie podczyszczane, brak odprowadzenia do systemów kanalizacyjnych),
- zanieczyszczenia obszarowe (np. z zakładów przemysłowych także spoza terenu opracowania),
- niewłaściwe systemy melioracyjne i niewłaściwe wykonywanie zabiegów agrotechnicznych,
- niewłaściwa gospodarka odpadami (dzikie wysypiska śmieci),
- niewłaściwe przechowywanie i stosowanie nawozów sztucznych i organicznych, a także nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin,
- niska świadomość ekologiczna.

Ochrona wód powinna polegać przede wszystkim na zabezpieczeniu przed wyżej wymienionymi zagrożeniami, a przede wszystkim także w zakresie odprowadzenia ścieków. Zapisy obowiązującego *Studium...* wskazują, iż na terenie całej gminy potrzeba jest rozbudowa i modernizacja systemów sanitarnych. Należałoby zatem doprowadzić do regulacji w tym zagadnieniu tak, aby w przypadku nowych inwestycji spełniały one wymagania z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego. Na analizowanym obszarze miejsca skoncentrowanej zabudowy istniejącej od dawna są skanalizowane – w przypadku nowych zabudowań oddalonych od skupisk istniejącej zabudowy – stosowane są indywidualne rozwiązania z zakresu pozbywania się ścieków.

Powietrze:

Powietrze jako jeden z głównych elementów, którego presja ze strony działalności ludzkiej nie oszczędza, na omawianym terenie nie wykazuje nadmiernej degradacji. Według raportów teren opracowania należy w strefie o dobrych warunkach aerosanitarnych, mimo obecności drogi krajowej. Może dochodzić do pogorszenia stanu powietrza jedynie w okresie sezonu grzewczego.

Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza należą:

- emisja niska z gospodarstw domowych,
- emisja zanieczyszczeń z emitorów kołowych,
- warunki meteorologiczne (w zależności od pogody i siły wiatru – możliwa migracja zanieczyszczeń z innych odległych terenów).

Ochrona powietrza powinna skupiać się przede wszystkim na działaniach likwidujących lokalne paleniska domowe (likwidacja niskiej emisji) do ogrzewania domostw w oparciu o gaz ziemny bądź źródła alternatywne np. baterie słoneczne.

Hałas i wibracje:

Hałas i towarzyszące mu często wibracje to jedne z najistotniejszych czynników, które kształtują komfort życia mieszkańców. Analizowany obszar znajduje się w strefie oddziaływania uciążliwej akustycznie drogi krajowej – prowadzącej do miasta Pisz. Ponadto przez teren opracowania przebiega czynna linia kolejowa. Użytkowanie linii jest sporadycznie zatem nie generuje ciągłych negatywnych oddziaływań. W przypadku chęci ze strony PKP i podniesienia przepustowości linii kolejowej wymagany byłby remont, który przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań oraz barier, skutecznie wyeliminowałby ponadnormatywny hałas.

Główne zagrożenia akustyczne:

- wzrastający ruch kołowy na drodze krajowej nr 58.

Ochrona przed hałasem powinna skupić się na działaniach ograniczających negatywne oddziaływania. Wyjściem z problemowej sytuacji mogą być zabezpieczenia naturalne w formie biologicznej obudowy uciążliwych szlaków komunikacyjnych, stopniowe wprowadzanie monitoringu i tworzenie na bieżąco map akustycznych, które mogą służyć eliminacji miejsc nadmiernie hałaśliwych.

Promieniowanie elektromagnetyczne, niejonizujące:

Niekorzystne oddziaływanie zarówno na samo środowisko przyrodnicze jak i na stan zdrowia i samopoczucia mieszkańców danego terenu mają fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal z zakresu od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300000 MHz. Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie opracowania odbywa się poprzez linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV oraz linie średniego napięcia 15kV, rozprowadzane i doprowadzane do domostw poprzez linie niskiego napięcia 0,4 kV.

W analizowanym terenie także poza fragmentem stan linii jest zadowalający.

Sporadycznie występują tutaj także stacje trafo, których stan techniczny jest także dobry (fot. 9 i 10).

Fot. 6 i 7. Linie energetyczne oraz stacje trafo na terenie opracowania.

Ochrona i minimalizacja promieniowania:

- systematyczna konserwacja i unowocześnianie urządzeń przesyłowych,
- dążenie do utrzymywania poziomów promieniowania poniżej norm dopuszczalnych na terenach zamieszkałych,
- wykorzystanie i stosowanie energii odnawialnej (baterie słoneczne),
- stały monitoring.

Roślinność:

Czynnikami negatywnie oddziałującymi na pokrywę roślinną są wszystkie te elementy, które wpływają negatywnie na poszczególne komponenty środowiska – na wody, gleby, powietrze. Ponadto lasy obszaru powiatu piskiego znajdują się w strefie silnych zagrożeń przez szkodniki liściożerne. Według Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku oraz Nadleśnictwa Pisz – mogą tu występować zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych charakterystycznych dla sosny: strzygoni choinówki, boreczników, barczatki sosnówki, poprocha cetyniaka i brudnicy mniszki. Lokalnie występują problemy ze szkodnikami wtórnymi, oraz chorobami grzybowymi, które powodują między innymi zamieranie pędów sosny. Generalnie lasy RDLP Białystok są zagrożone w niewielkim stopniu i prezentują się najkorzystniej w skali kraju, głównie ze względu na dużą odległość od źródeł emisji przemysłowych.

Lasy są narażone na nadmierną penetrację ludności, co powoduje wydeptywanie i zaśmiecanie terenów leśnych.

Zagrożenia:

- komunikacyjne, przemysłowe,
- rolnicze – zbyt duża intensyfikacja,

- szkodniki, w tym także szkodliwa penetracja ludności (zaśmiecanie),
- pożary.

Ochrona i minimalizacja szkód:

Roślinność należy chronić poprzez konsekwentną pielęgnację i zapobieganie wszystkim wyżej wymienionym zagrożeniom środowiska przyrodniczego.

4.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Odporność na degradację i zdolność do regeneracji można oceniać w odniesieniu do rodzaju pokrywy glebowej, stopnia zagrożenia zanieczyszczeniami wód powierzchniowych, izolacji wód podziemnych czy rodzaju pokrywy roślinnej.

Ekosystem pierwotny na terenie objętym założeniami zmiany studium został przekształcony wskutek działalności człowieka. Obecnie teren opracowania stanowią głównie łąki, pastwiska, tereny leśne i zbiorowiska zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej wraz z siecią komunikacyjną, nadziemną i podziemną infrastrukturą techniczną.

Możliwe użytkowanie rolnicze terenów i związane z tym stosowanie nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin może powodować skażenie wód gruntowych, opadowych spływających do rowów melioracyjnych oraz drobnych cieków. W porach roku bez pokrywy roślin, w wyniku zabiegów agrotechnicznych może dochodzić do erozji wietrznej na tym terenie. Zaniechanie upraw prowadzi do samooczyszczania się podłoża i sukcesji roślinnej. Podobne zjawiska tylko na mniejszą skalę towarzyszą pielęgnacji ogródków przydomowych.

Zbiorowiska pochodzenia antropogenicznego są zbiorowiskami mało stabilnymi i wrażliwymi na zmienne warunki środowiskowe a ich istnienie wymaga ciągłej ingerencji ludzkiej.

Dodatkowymi obciążeniami dla środowiska są:

- obniżenie poziomu wód gruntowych w obszarach przekształceń inwestycyjnych w wyniku szybkiego odpływu wód opadowych i roztopowych,
- zwiększenie poboru wód oraz produkcji odpadów płynnych związanych z działalnością ludzką,
- zanieczyszczenie gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych zanieczyszczeniami sanitarnymi i gospodarczymi,
- ponadnormatywny hałas oraz wibracje, których źródłem jest uciążliwa akustycznie droga krajowa.

4.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień zmiany studium

W przypadku braku realizacji postanowień zmiany studium nie powinny wystąpić

nowe niekorzystne zmiany. Pewnym zagrożeniem może być powstawanie zabudowy na terenach objętych prawną ochroną. Brak realizacji zapisów projektu studium nie zmieni istniejących uciążliwości takich jak:

- emisja pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z indywidualnych gospodarstw oraz emisja gazów i pyłów związanych z komunikacją i uprawami;
- emisja zanieczyszczeń i produkcji odpadów związanych z gospodarką komunalną;
- presja na przyrodę ożywioną – gospodarka ludzka nie pozwala na otworzenie naturalnych systemów przyrodniczych, swoiste bariery w postaci tras komunikacyjnych, zwiększająca się powierzchnia terenów zabudowanych, powodować będą utrzymywanie się już zaistniałych dysonansów w funkcjonowaniu ekosystemów;
- zaśmiecanie terenów, zwłaszcza w pobliżu terenów kolejowych i leśnych, a także poboczy dróg – konsekwencją jest obniżenie walorów fizjonomicznych terenu.

4.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Rozwój fragmentu wsi Snopki związany z uwarunkowaniami przyrodniczymi, został określony w opracowaniu ekofizjograficznym. Zgodnie z nimi, na terenie opracowania wskazane jest przestrzeganie zasad:

- zrównoważonego rozwoju – w tym dbanie o elementy istniejącej zieleni, obszarów chronionych, pielęgnowanie ich w celu zachowania odmienności wizualnej terenu w stosunku do obszarów otaczających
- ładu przestrzennego – planowanie inwestycji w obrębie wsi z nastawieniem na rozwój funkcji z zakresu zabudowy mieszkaniowej, usługowej i komunikacyjnej w taki sposób, aby nie spowodować niekorzystnych wizualnie i przestrzennie dysonansów

W opracowaniu ekofizjograficznym przedstawiono między innymi następujące wnioski, uwagi i wskazania dotyczące kształtowania rozwoju obszaru:

Rozwój funkcji komunikacyjnej:

Należy dostosować rozwiązania komunikacyjne w sposób kompleksowy (unowocześnić je) do aktualnych potrzeb zagospodarowania przestrzennego. Teren opracowania leży przy drodze krajowej nr 58, której stan jest bardzo dobry. Poprawy jakości wymagają głównie ciągi gminne i wewnętrzne, często będące

drogami gruntowymi. Unowocześnienie funkcji komunikacyjnej winno wiązać się z kompleksową poprawą infrastruktury technicznej – w tym także z budową kanalizacji burzowej i odpowiedniej pielęgnacji zieleni w pasach drogowych, czy powstaniem ciągów pieszych w postaci chodników.

Rozwój funkcji mieszkaniowej:

Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych brak jest ograniczeń dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego, z wyłączeniem terenów okresowo podmokłych oraz tych, gdzie przepisy szczególne (z zakresu ochrony środowiska) tego zabraniają. Nie wskazuje się także rozwoju tej funkcji na terenach proponowanych do zalesienia. Ze względu na obecność obszarów chronionych wskazuje się teren opracowania pod rozwój funkcji mieszkalnej o charakterze ekstensywnym.

Rozwój funkcji rekreacyjnej i turystycznej:

Ze względu na położenie terenu blisko Wielkich Jezior Mazurskich oraz położenie terenu w granicach obszarów chronionych, proponuje się aby część terenu wskazać pod zabudowę rekreacyjną lub rekreacyjno-mieszkalną. Podobnie jak w przypadku rozwoju funkcji mieszkaniowej wskazuje się charakter ekstensywny opisywanej funkcji oraz zabrania się jej rozwoju na terenach okresowo podmokłych oraz tam gdzie zabraniają tego przepisy odrębne czy proponuje się dolesienia.

Rozwój funkcji leśnej:

Proponuje się uwzględnienie dolesień na obszarach Skarbu Państwa oraz gruntach prywatnych – leżących już w sąsiedztwie działek zalesionych. Dotyczy to także terenów, które podlegają samoistnej sukcesji roślinnej i zaczynają porastać drzewostanem. Takie wskazania wynikają głównie z obecności terenów prawnie chronionych jak i terenów podmokłych – gruntów nieprzydatnych pod rozwój funkcji mieszkalnej, rekreacyjnej (obiekty budowlane) czy usługowej (sklepy).

Rozwój funkcji usługowej i produkcyjnej:

Wskazuje się teren opracowania pod rozwój funkcji usługowych – towarzyszących zabudowaniom mieszkalnym, o nieuciążliwym charakterze. Nie wskazuje się natomiast kategorycznie terenów objętych opracowaniem do rozwoju produkcji – lub usług wielkoobszarowych. Wskazania te wynikają z położenia terenu w obszarach chronionych oraz dotychczasowego zainwestowania terenu głównie poprzez funkcję mieszkalną i rolną (zanikającą).

Rozwój z zakresu infrastruktury technicznej:

- ➔ Obecnie zaopatrzenie w wodę terenu objętego opracowaniem odbywa się ze stacji uzdatniania wody w Pisz, przy ul. Gdańskiej. Z wodociągu tego korzystają również mieszkańcy wsi Wąglik, Jagodne, Maldanin. Tereny na południe od linii kolejowej oraz zachodniej części opracowania korzystają z przydomowych lokalnych ujęć wody. Większa część obszaru objęta opracowaniem posiada kanalizację sanitarną, której ścieki są odprowadzane do oczyszczalni w Pisz. Jedynie tereny zlokalizowane poza terenami zwartej zabudowy tj. na południe od linii kolejowej posiadają indywidualne zbiorniki bezodpływowe. Na obszarze opracowania brak jest natomiast systemowych rozwiązań kanalizacji deszczowej. Przez teren opracowania przebiegają napowietrzne linie energetyczne 110kV i 15 kV. Zaopatrzenie w ciepło odbywa się z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła. Na obszarze opracowania nie istnieje sieć gazowa. Wskazane jest odpowiednie dbanie i unowocześnianie sieci. W przypadku sieci kanalizacyjnej wskazuje się jej docelowe rozbudowanie do miejsc dotychczasowo nieskanalizowanych.

OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ EKOFIZJOGRAFICZNYCH

Do ograniczeń wynikających z budowy przypowierzchniowej terenu – należą także grunty okresowo podmokłe. Jak wcześniej wskazywano wielokrotnie w treści opracowania – są to grunty leżące głównie w okolicach rowów melioracyjnych. Ze względu na skalę podtopień gruntów i obecność płytkich wód gruntowych – należy minimalizować lokalizację jakichkolwiek inwestycji na tych terenach. Gdyby jednak zaistniała konieczność zainwestowania tych terenów – należy przeprowadzić na nich specjalistyczne badania geologiczno-inżynierskie sprawdzające spójność gruntów, a następnie zastosować szereg rozwiązań technicznych z zakresu odwodnienia terenu.

4.7. Istniejące problemy ochrony środowiska

Kiedy mowa jest o terenach wiejskich – można wskazać kilka potencjalnie istniejących konfliktów lub zagrożeń wynikających ze specyfiki takich terenów. Skupiając się na rolniczej funkcji zanikającej lecz powszechnej na terenach objętych opracowaniem i sąsiednich często można zaznaczyć obecność wzmożonej erozji podłoża glebowego, zubażania w składniki mineralne – a w konsekwencji używania nawozów do zakwaszenia lub zawapnienia gruntów.

Istotnym problemem dotyczącym obszary wiejskie jest także zaprzestanie

użytkowania rolniczego (często w wyniku braku opłacalności) na rzecz przekształceń związanych z rozbudową zabudowy mieszkalnej lub rozwinięcia funkcji usługowych czy przemysłowych. Zatracający się wiejski charakter pociąga za sobą szereg ingerencji

w środowisko przyrodnicze, które mogą prowadzić do zaburzeń między innymi stosunków wodnych czy chemizmu gleb czy zwiększenia zanieczyszczenia powietrza emisją niską. Powstające w większej ilości powierzchnie utwardzone, utrudniają odpływ powierzchniowy.

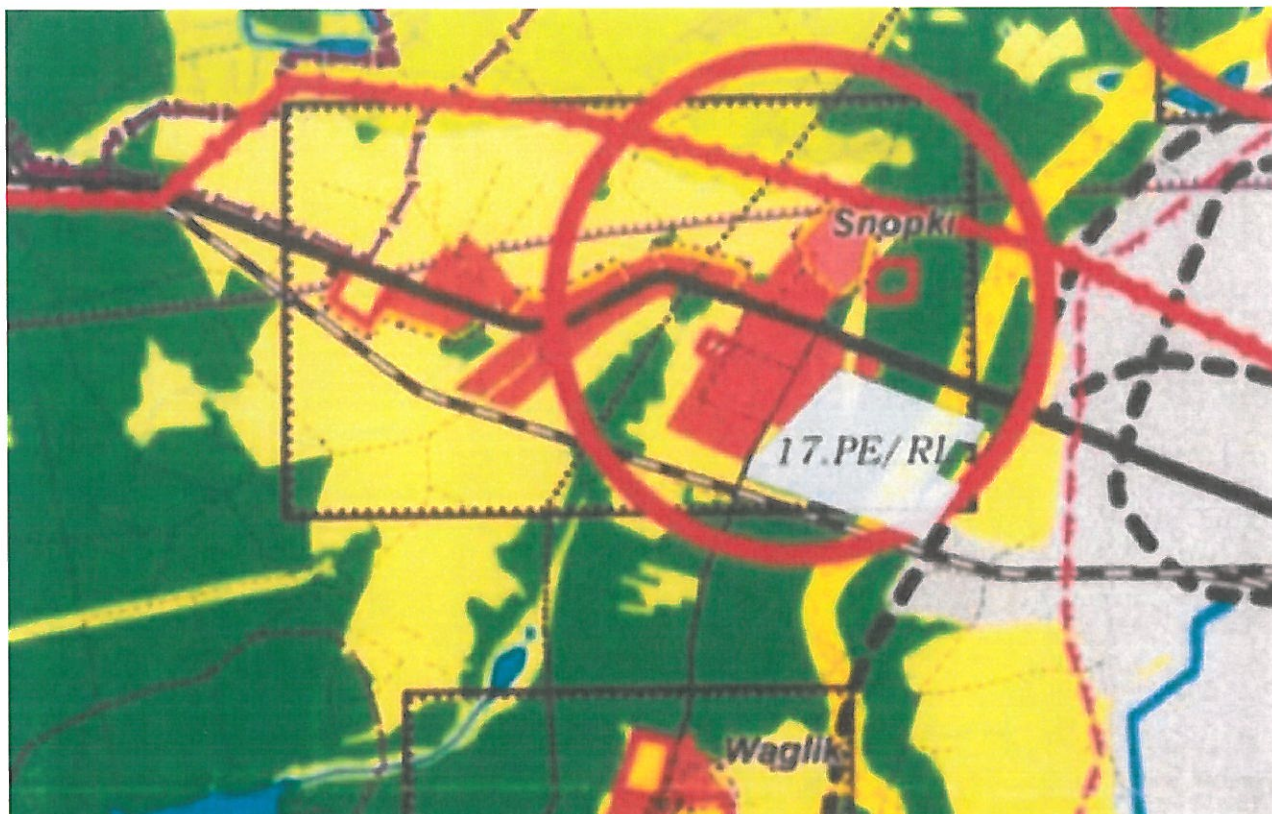
Ważne jest także aby podkreślić, iż niewłaściwa gospodarka ludzka prowadzi do niekontrolowanych ingerencji na terenach objętych prawną ochroną środowiska. Obecnie na terenie objętym opracowaniem takich konfliktów nie ma. Projektowany dokument winien zakładać znikomy rozwój nowych terenów zabudowanych na obszarach prawnie chronionych, proponowane rozwiązania przestrzenne winny przyjąć charakter ekstensywny, a wytyczne projektowanego dokumentu oraz następnie planów miejscowych winny ściśle określać zakazy i nakazy, formy kształtowania zabudowy – tak by minimalizować negatywne sytuacje przestrzenno-środowiskowe.

Sporządzony projekt zmiany Studium we fragmencie wsi Snopki – jasno wskazuje na przeznaczenie fragmentu terenów pod częściowe uzupełnienie i rozwój funkcji mieszkalnej, powstanie niewielkich terenów usługowych, w tym towarzyszących zabudowaniom mieszkalnym.

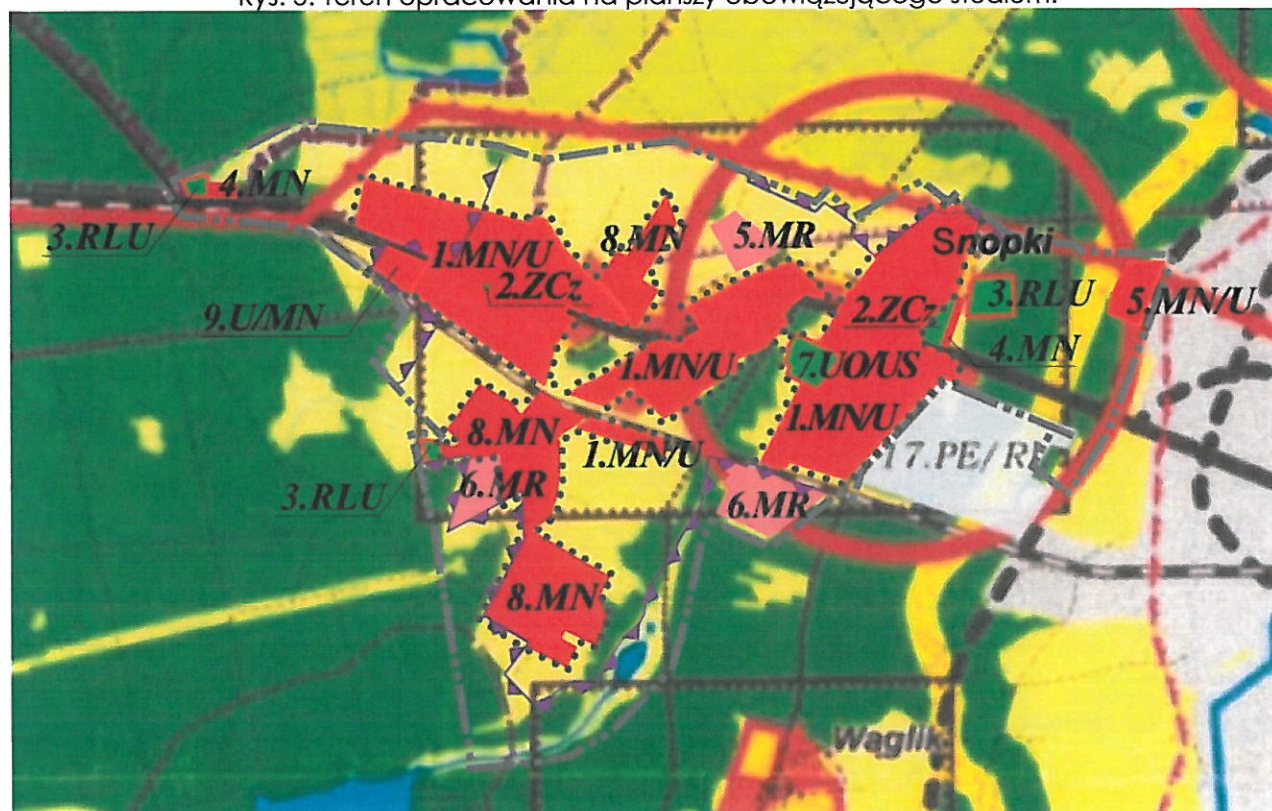
Rozwinięcie w/w funkcji jest jednoznaczne z pociągnięciem za sobą zwiększonej presji na środowisko w wyniku wzmożonego użytkowania terenu, czy bezpowrotnymi zmianami w przypowierzchniowej warstwie podłoża terenu oraz fizjonomii krajobrazu. To także większa liczba pojazdów, które będą przejeżdżać przez teren opracowania i emisja zanieczyszczeń z tym związanych.

5. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

5.1. Ustalenia projektu zmiany studium

Rys. 5. Teren opracowania na planszy obowiązującego studium.

Rys. 6. Teren opracowania na tle proponowanych zmian studium.

Powyższe dwie ryciny przedstawiają fragment obowiązującego studium oraz jego projektowanej zmiany.

Ich porównanie pozwoli na najprostszą, wstępną analizę zmian zagospodarowania przestrzennego proponowanych zapisami projektowanej zmiany dokumentu. Szczegółowa analiza znajduje się w kolejnych podpunktach rozdziału 5.

Widać wyraźnie, że projektowane zmiany, mają głównie zadanie intensyfikujące funkcję mieszkaniową jednorodzinną oraz towarzyszącą funkcję usługową. Pojedyncze tereny, poza obszarem zwartej zabudowy, zostały także przeznaczone pod zabudowę o charakterze zagrodowym.

WYBRANE ZAPISY PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

W tekście Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pisz „Część II – Kierunki zagospodarowania przestrzennego”: Rozdział II.G SYSTEM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO w granicach objętych zmianą Studium dodaje się formę ochrony przyrody: *Obszar Natura 2000 Puszcza Piska (kod obszaru PLB280008)*.

W tekście Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pisz „Część II – Kierunki zagospodarowania przestrzennego”: Rozdział VII.C.1 STERFA PISKA (A) zmienia się zapisy ujęte w tabeli dla wsi Snopki

Funkcja planowana	Stan istniejący	Przyszłe zagospodarowanie	Kierunek zmian
1.MN/U	Zabudowa jednorodzinna i zagrodowa z usługami i rzemiosłem oraz użytki rolne	Kontynuacja istniejącego zagospodarowania oraz tereny przeznaczone pod nowe zainwestowanie. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami; usługi z zakresu funkcji zaspokajających potrzeby lokalnej społeczności o nieuciążliwym charakterze dla funkcji mieszkaniowej oraz rzemiosło o charakterze nieuciążliwym.	B/I
2.ZCz	Nieczynny cmentarz	Zachowanie i ochrona konserwatorska	R
3.RLU	Zabudowa leśniczówki	Gospodarka leśna, zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszczalne niewielkie dogęszczanie zabudowy.	A
4.MN	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Zachowanie istniejącego zagospodarowania, ze wskazaniem na niewielką rozbudowę	A
5.MR	Użytki rolne	Dopuszczenie nowego zagospodarowania, ze wskazaniem pod usługi agroturystyczne	A
6.MR	Zabudowa zagrodowa	Zachowanie istniejącego zagospodarowania z możliwością rozbudowy, z dopuszczeniem usług agroturystycznych	A
7.UO/US	Usługi oświaty – budynek szkoły podstawowej oraz tereny sportowe	W przypadku likwidacji szkoły dopuszczalna zmiana funkcji ze wskazaniem na funkcje użyteczności publicznej lub usługi turystyczne. Wskazane zagospodarowanie pod usługi sportu i rekreacji ogólnodostępne, zaspokajające potrzeby lokalnej społeczności.	B/I
8.MN	Zabudowa	Kontynuacja istniejącego zagospodarowania	B/I

	jednorodzinna i zagrodowa oraz użytki rolne	oraz tereny przeznaczone pod nowe zainwestowanie – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	
9.U/MN	Użytki rolne	Teren przeznaczony pod nowe zainwestowanie – funkcje obsługi komunikacji jak stacja paliw, myjnia samochodowa, warsztat samochodowy oraz usługi typu motel, zajazd, z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jako towarzyszącej podstawowej funkcji.	I

Kierunki Zmian oznaczają:

A - Adaptacja:	pozostawienie istniejącego stanu zasadniczo bez zmian
R - Renowacja/Porządkowanie:	pozostawienie stanu istniejącego bez większych zmian, poza takimi, jak remonty/modernizacja budynków, likwidowanie obiektów tymczasowych, zdekapitalizowanych, porządkowanie zieleni itp.
W - Rewaloryzacja	istotna zmiana stanu istniejącego, związana ze znacznym podniesieniem walorów estetycznych i funkcjonalnych zabudowy oraz częściową zmianą układu przestrzennego poprzez m.in. wprowadzanie nadbudowy i/lub rozbudowy budynków, likwidację części obiektów itp.
P - Przebudowa	radykalna zmiana, związana z likwidacją większości istniejących obiektów i wprowadzeniem nowej zabudowy, tworzącej inny układ przestrzenny
L - Likwidacja	likwidacja całości lub większości istniejącej zabudowy
B - Rozbudowa	Istotna zmiana układu przestrzennego związana z uzupełnianiem istniejącej zabudowy
I - Zainwestowanie:	wprowadzenie zabudowy na tereny obecnie niezagospodarowane lub użytkowane rolniczo

Na rysunku studium zostają oznaczone granice Obszaru Natura 2000 w obrębie terenu objętego zmianą Studium, oraz zostaje określony zakres przestrzenny terenów pod istniejące i nowe zainwestowanie oznaczonych symbolami: 1.MN/U, 2.ZCz, 3.RLU, 4.MN, 5.MR, 6.MR, 7.UO/US, 8.MN, 9.U/MN.

5.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń studium na środowisko

Analizując projektowany dokument można wskazać jakiego rodzaju oddziaływania na pewno wystąpią i scharakteryzować ich potencjalne oddziaływanie na elementy środowiska przyrodniczego.

Nieuniknione są konsekwencje realizacji założeń studium – w tym negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

ETAP INWESTYCYJNY

Etap inwestycyjny obejmie zarówno tereny zainwestowane (istniejące skupiska zabudowy w Snopkach) jak również tereny niezainwestowane (tereny łąk czy pól uprawnych, okolice cieków).

Oceniając funkcje inwestycyjne należy podkreślić, że projekt zmiany studium w przeważającej większości wprowadza funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, towarzyszących usług – czy też wskazuje na rozwój funkcji z zakresu zabudowy agroturystycznej.

Na obszarze projektu zmiany studium może zaistnieć nowa zabudowa o różnych wskazanych przez projekt funkcjach. Podczas procesu inwestycyjnego należy spodziewać się:

- ➔ przekształcania przypowierzchniowych struktur geologicznych, związanych z pracami ziemnymi wykonywanymi w celu posadowienia budynków – prace te będą ograniczone przestrzennie i czasowo, miejscami mogą być utrudnione ze względu na zaleganie wód gruntowych (ok. 2. m p.p.t. i płycej);
- ➔ likwidacji istniejącej roślinności na rzecz posadowienia nowych budynków czy dróg, ciągów pieszo-jezdných itp.;
- ➔ utraty zasobów glebowych – grunty rolne zostaną przekształcone na grunty budowlane;
- ➔ zwiększonej emisji hałasu i spalin spowodowanej ruchem sprzętu budowlanego;
- ➔ wytwarzania odpadów pochodzących z budowy (które winny być selekcjonowane i należycie składowane po wywiezieniu);
- ➔ wycieków, zanieczyszczenia związkami ropopochodnymi (w trakcie prowadzenia prac budowlanych, także z pojazdów, uszkodzenia mechaniczne itd.).

Tereny inwestycji będą prowadzone w zasięgu obszarów chronionych. Ze względu na przeznaczenie – tj. rozwój głównie funkcji mieszkalnej o charakterze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy o charakterze siedlisk rolnych nie należy spodziewać się daleko idących negatywnych oddziaływań. Za taką oceną przemawia między innymi:

- ➔ projektowane uzupełnienie zabudowy znajduje się głównie na terenach rolnych o słabych walorach przyrodniczych (brak różnorodności siedlisk, głównie roślinność trawiasta oraz sezonowa roślinność pól uprawnych);
- ➔ charakter zabudowy pozwala założyć, że oddziaływanie będzie ograniczone jedynie do bezpośredniego sąsiedztwa oraz rozłożone w czasie, zatem nie powinno dojść do oddziaływań skumulowanych;

Za dyskusyjne należy wskazać dopuszczenie rozwoju zabudowy w sąsiedztwie cieków oraz terenów okresowo podmokłych (np. teren 8 MN). Ze względu na wskazania dotyczące ochrony gruntów i środowiska wodno-gruntowego – należy w późniejszych planach miejscowych ograniczać tereny inwestycji poprzez właściwe formowanie linii zabudowy, które odsuną potencjalną zabudowę od koryta cieku.

Etap budowy nie powinien także w sposób istotnie negatywny wpłynąć na obszar Natura 2000. Tylko niewielki fragment proponowanego zainwestowania znajduje się na obszarze Natura 2000 a ponadto graniczy on z uciążliwą drogą krajową – stąd takie wskazanie.

ETAP FUNKCJONOWANIA

Wszystkie działania inwestycyjne spowodują w rezultacie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na obszarze obecnie zajęтым przez tereny rolne – łąki, pola. Nastąpi zmniejszenie infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. Nastąpi także zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej. Szata roślinna będzie niszczone bezpośrednio, przez usuwanie pokrywy roślinnej istniejącej, a także pośrednio przez zmianę stosunków glebowych i wodnych. Ogrzewanie nowej zabudowy przyczyni się do wzrostu tzw. "niskiej emisji", zwiększy się również intensywność użytkowania sieci drogowej, która ma docelowo zostać uzupełniona o nowy ciąg o znaczeniu ponadlokalnym, co przyczyni się do wzrostu wytwarzania SO_2 , CO_2 , CO, pyłów, produktów spalania złożonych związków organicznych (węglowodory policykliczne, chlorowcopochodne) a także wzrostu hałasu i wibracji. Na obszarze przeznaczonym do zabudowy zmieni się krajobraz. Teren opracowania zostanie gruntownie przemodelowany poprzez nowe inwestycje.

Środowisko wodno-gruntowe

Największy wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie miało wprowadzanie zabudowy (powierzchni nieprzepuszczalnych) na obszary dotychczas niezainwestowane. Spowoduje to uszczelnienie podłoża i zmniejszenie infiltracji wód opadowych do gruntu. Dojdzie także do nieodwracalnych zmian w budowie przypowierzchniowej ze względu na ingerencje w podłoże – powstawanie fundamentów obiektów czy urządzeń infrastruktury technicznej i powierzchni dróg. Prawdopodobnie nastąpi również alkalizacja środowiska glebowego

spowodowana stosowaniem materiałów budowlanych. Rozwój jest również potencjalnym źródłem zanieczyszczenia wód gruntowych, dlatego bardzo istotne będzie prowadzenie odpowiedniej i surowej gospodarki wodno-ściekowej.

Należy szczególną uwagę zwrócić na rodzaj zaproponowanych rozwiązań przestrzennych w sąsiedztwie cieków i rowów. Płytko zalegające wody gruntowe – są nie tylko elementem utrudniającym procesy budowlane – ale także absorbują znacznie więcej substancji szkodliwych – niż w przypadku wód zalegających głębiej chronionych warstwami podłoża.

W przypadku budowy należy założyć, że może dojść do powstawania tzw. „dzikich wysypisk śmieci”. Porzucane odpady mogą mieć negatywne oddziaływanie na wierzchnią warstwę gleby oraz fizjonomię terenu, w skrajnych przypadkach stanowić będą poważne zagrożenie dla środowiska wodno-gruntownego.

Przyroda ożywiona

Realizacja projektu zmiany studium spowoduje przekształcenie i ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Na terenie przewidzianym do zabudowy i rozbudowy nastąpi zmniejszenie istniejącej różnorodności gatunkowej, pojawią się za to nowe, przywleczone, gatunki związane z siedliskami ludzkimi w tym zieleń ogródków przydomowych.

W wyniku przeprowadzonych analiz nie stwierdza się zasadniczego negatywnego wpływu ustaleń studium. na system ekologiczny fragmentu wsi Snopki jak i terenów otaczających, zarówno na środowisko biotyczne jak i abiotyczne.

Wprowadzając nowe zainwestowanie terenu i jego obciążanie ewentualną realizacją projekt studium uwzględnia wiele elementów, które winne być chronione przepisami prawa oraz zapisami uchwały.

W wyniku realizacji założeń studium dojdzie do zaburzeń szlaków przemieszczania się zwierzyny drobnej (głównie gryzoni). Konsekwencją realizacji studium będzie wzrost udziału fauny związanej z bytowaniem człowieka.

Krajobraz

W wyniku realizacji projektu studium nastąpi przekształcenie części fizjonomii krajobrazu z terenów otwartych na tereny zabudowane z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, towarzyszącymi im usługami a także towarzyszącą im infrastrukturą techniczną wraz z siecią dróg. Nowe inwestycje przemodelują fizjonomię terenu.

Powietrze i klimat akustyczny

Na stan sanitarny powietrza na omawianym obszarze będą miały wpływ emisja z indywidualnych źródeł ogrzewania a także zanieczyszczenia komunikacyjne. W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium nastąpi zwiększenie liczby emitorów i wzrost poziomu zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz wibracji. Na omawianym terenie nastąpi wzrost poziomu hałasu komunikacyjnego, spowodowany zwiększeniem liczby osób dojeżdżających do terenu. Dojdzie także do niewielkich zmian warunków klimatu lokalnego w wyniku ograniczenia ogólnego przewietrzania terenu (w miejscach przeznaczonych w planie pod zabudowę). Jednak nie należy spodziewać się w przypadku proponowanego zainwestowanie – przekraczania dopuszczalnych norm.

Oddziaływanie zmian projektowanych w zmianie studium na środowisko będzie miało charakter lokalny, zasięgiem obejmujący tereny działek, na których będą prowadzone inwestycje oraz najbliższego sąsiedztwa i to tylko w formie pośredniej.

Sporządzenie zmiany studium zagospodarowania przestrzennego dla analizowanego fragmentu gminy Pisz dostosowano do nowych potrzeb i realiów rozwijających się terenów wiejskich. Zapisy studium wskazują, iż teren ten ma być przeznaczony pod rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych, komunikacyjnych przy zachowaniu terenów rolnych i leśnych – zatem projekt zmiany studium nakłada intensyfikację istniejącego zagospodarowania terenu.

Prawdopodobieństwo oddziaływań dla większości przedsięwzięć wskazano jako prawdopodobne bądź pewne. Czas trwania oraz częstotliwość oddziaływań na etapie realizacji przedsięwzięć można założyć we wszystkich przypadkach jako oddziaływanie częste i krótkoterminowe. Większość zidentyfikowanych oddziaływań w trakcie etapu realizacji przedsięwzięć będzie miała charakter lokalny oraz odwracalny.

Efekty realizacji zamierzonych przedsięwzięć z zakresu zabudowań mieszkalnych, niewielkim udziale usługowych, będą wykazywały przede wszystkim charakter średnich oddziaływań dla kształtowania struktury przyrodniczej tym niemniej nie powinny skutkować

znacznymi presjami środowiskowymi.

Możliwość wystąpienia oddziaływań pośrednich stwierdzono w przypadku większości przedsięwzięć. Są to prace remontowe i modernizacyjne nawierzchni drogowej (ulice i chodniki) oraz infrastruktury (kanalizacja, wodociągi, oświetlenie). Możliwe, zatem są także oddziaływania skumulowane dotyczące głównie emisji hałasu, wzrostu zanieczyszczeń pyłowych powietrza lub drgań podłoża oraz utrudnień komunikacyjnych, mogących wystąpić na etapie realizacji przedsięwzięć. Oddziaływania te w sferze zabudowań będą jednak miały charakter przejściowy i w pełni odwracalny. W przypadku dróg krajowych do skumulowanych oddziaływań dojdzie na pewno. Siła tych oddziaływań zależeć będzie od użytkowania dróg.

Proponowane zmiany i idące za nimi presje środowiskowe nie powinny w szerszej perspektywie przynieść dalece idących negatywnych skutków w obrębie terenów zabudowanych. Tereny chronione narażone są już obecnie na funkcjonowanie uciążliwej drogi krajowej.

5.3. Podsumowanie prognozy

W wyniku realizacji projektu studium zajdą zmiany w środowisku przyrodniczym omawianego terenu. Najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń projektu studium będą zmiany w środowisku wodno-gruntowym i zmiana charakteru krajobrazu. Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych i zmiana krajobrazu. Pewnym zagrożeniem może być wzrost zanieczyszczeń, związanych z funkcjonowaniem obiektów, takich jak: wzrost zanieczyszczenia powietrza, odpadów stałych i płynnych, hałasu komunikacyjnego.

W prognozie nie proponuje się rozwiązań alternatywnych. Autorzy zmiany studium na bieżąco konsultowali z autorami prognozy ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia i życia ludzi. W prognozie uwzględniono także uwagi przekazane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – pismo WOOŚ.411.11.2011.MT.

Jak wskazano w rozdziale 3 – realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Poniższa tabela zawiera szczegółowe wskazania, co do potencjalnego wpływu

realizacji ustaleń projektu studium na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego jak i zagospodarowanie terenu.

Tabela 1. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu studium na poszczególne komponenty i cechy środowiska

POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI MPZP NA:	TAK	NIE	PRAWDOPODOBNIENIE
POWIETRZE			
☐ wzrost zanieczyszczenia powietrza (pyły, gazy)	■		
☐ powstanie odorów		■	
☐ wzrost hałasu	■		
☐ wibracje	■		
POWIERZCHNIĘ ZIEMI			
☐ unikatowych cech geologicznych		■	
☐ zniszczenie warstw powierzchniowych (warstwy gleb)	■		
☐ zmiany topograficzne		■	
☐ wzrost erozji wietrznej			■
☐ wzrost zagrożenia osuwiskami		■	
WODY			
☐ zmiany w obecnych przepływach wody			■
☐ zmiany jakości wód			■
☐ zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych	■		
☐ zmiany ilości wód powierzchniowych lub podziemnych	■		
☐ zrzuty ścieków do wód			■
☐ zmiany ilości lub jakości wody pitnej			■
ROŚLINNOŚĆ			
☐ zmiany różnorodności siedlisk	■		
☐ wprowadzenie nowych gatunków	■		
ZWIERZĘTA			
☐ zmiany różnorodności gatunkowej	■		
☐ przecięcie szlaków wędrówek i migracji zwierząt	■		
ZAGOSPODAROWANIE TERENU			
☐ zmiana sposobu i formy istniejącego lub planowanego zagospodarowania	■		
KRAJOBRAZ			
☐ zmiana lub degradacja wartości estetycznych krajobrazu:			
w aspekcie lokalnym			■
w aspekcie ponadlokalnym		■	
KLIMAT			
☐ zmiany cech klimatu:			
w skali lokalnej			■
w skali ponadlokalnej		■	

Autor: Opracowanie własne

6. Ocena ustaleń projektu zmiany studium w aspekcie ochrony środowiska

Projekt studium zakłada, iż aktualny sposób zagospodarowania i użytkowania będzie zmierzał do zintensyfikowania zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej przy niewielkim udziale usług.

W wyniku realizacji zmiany studium nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni

zabudowy, czyli nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wraz ze wzrostem intensywności zabudowy, lokalnie może dojść do pogorszenia stanu higieny atmosfery. Nie przewiduje się jednak w tych rejonach przekroczenia dopuszczalnych norm.

Oceniając oddziaływanie ustaleń projektowanego dokumentu, wzięto pod uwagę ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska w sposób kompleksowy, zarówno na terenie objętym zmianą jak i na terenach sąsiednich. Oceniając wpływ poszczególnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze zastosowano ocenę potencjalnego wpływu – stosując podział ustaleń na:

- ➔ pozytywne – pozostawiające środowisko z różnych względów cenne w dotychczasowym użytkowaniu (np. lasy, zbiorniki wodne) lub zmieniające funkcję – np. likwidacja elementów uciążliwych – zakładów przemysłowych, wysypisk, podnoszenie jakości poprzez rozwiązania techniczne i infrastrukturalne lub zmianę przeznaczenia terenu;
- ➔ neutralne – mające zwykle niewielki wpływ na środowisko, zwykle są to zmiany w środowisku, które nie posiada walorów przyrodniczych czy krajobrazowych, lub pozostawiające w dotychczasowym użytkowaniu – np. tereny zabudowy mieszkaniowej, ustalające przeznaczenie terenu zgodne z warunkami ekofizjograficznymi;
- ➔ dyskusyjne – z różnych względów sprzeczne ze wskazaniami ekofizjograficznymi, często trudne do określenia na etapie projektowanego dokumentu (ze względu na ewentualną skalę przedsięwzięć, bądź choćby odsunięcie liniami zabudowy w przyszłych planach miejscowych zabudowy np. od cieków czy skarp), często wynikają także z braku dostatecznych informacji we współczesnej wiedzy;
- ➔ negatywne – w znacznym stopniu przekształcające środowisko przyrodnicze, w tym zwłaszcza elementy cenne, walory, siedliska, elementy objęte prawną ochroną, mogące pogorszyć w znacznym stopniu stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, stanowiące zagrożenie dla połączeń przyrodniczych i terenów sąsiednich.

Oceniając ustalenia projektu studium w aspekcie ochrony środowiska należy podkreślić dostosowanie proponowanych rozwiązań przestrzennych – prawie w całości do wytycznych zaproponowanych przez opracowanie ekofizjograficzne. Z punktu widzenia funkcjonowania środowiska najistotniejsze są ustalenia dotyczące obszarów o funkcji przyrodniczej lub bezpośrednio na nie wpływające. Dyskusyjnie ocenia się zagęszczanie zabudowy w obrębie cieków – jednak na tym etapie

trudno wskazać możliwe konsekwencje. W przyszłych planach miejscowych należałoby zastosować odpowiednie formowania linii zabudowy – możliwie odsuwające ewentualne zabudowania oraz winny być zastosowane odpowiednie badania gruntów w późniejszym etapie – inwestycyjnym.

7. Ocena ustaleń projektu zmiany studium z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko

Projekt zmiany studium dotyczy obszaru wiejskiego. Wpływ założeń studium na takie elementy (przyrody nieożywionej), jak środowisko gruntowo-wodne, powietrze, klimat itp. będzie niewielki, ale odczuwalny dla poszczególnych komponentów. Zmieni się także fizjonomia krajobrazu zaburzona nową zabudową i inwestycjami drogowymi.

Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko ze strony potencjalnych inwestycji budowlanych (głównie okresowych, generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć), ich zasięg nie obejmie położonych w zasięgu opracowania i sąsiedztwie cennych obszarów i obiektów chronionych.

Ewentualne zmiany siedliskowe wywołane mogą być pracami ziemnymi naruszającymi struktury litologiczne i hydrogeologiczne wierzchnich warstw podłoża. Takie prace mogą mieć miejsce w związku z realizacją założeń zmiany studium i przyszłych planów miejscowych (np. w przypadku modernizacji ulic i systemów podziemnej infrastruktury technicznej). Skala tych przedsięwzięć może być różna w zależności od skali przedsięwzięcia. W przypadku terenów zabudowanych nie ma, zasadnej potrzeby wskazywania potrzeb kompensacji przyrodniczej (zgodnie z intencją zapisaną w art. 51 ust. 2 pkt. 3 lit. a i b Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Poniższe rozwiązania zgodne z zapisami zawartymi w projekcie studium mają na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych oddziaływań przyszłego użytkowania na środowisko:

1. Celem ustaleń zawartych w uchwale jest stworzenie warunków do podjęcia działalności inwestycyjnej w zakresie zabudowy mieszkaniowej, usługowej towarzyszącej umożliwiającym tym samym przestrzenny rozwój wsi Snopki z uwzględnieniem rozwoju zrównoważonego.

2. Poprawa ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie przestrzeni terenów, szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego i nadanie nowych form przestrzennych przy minimalizacji sytuacji kolizyjnych, wynikających z przeznaczenia terenów.
3. Na terenie gdzie będzie intensyfikowana zabudowa stosuje się nakazy zachowania oraz sadzenia i pielęgnowania zieleni wysokiej i niskiej. Ma to na celu zachowanie siedlisk zwierząt występujących na terenie opracowania jak również walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
4. Kształtowanie zabudowy poprzez nieprzekraczalne linie zabudowy w połączeniu z odpowiednimi zasadami realizacji ogrodzeń, pozwoli na zachowanie szlaków migracji i odpowiednich przepływów powietrza.
5. Na etapie inwestycyjnym należy ograniczyć rozmiary placów budowy, rygorystycznie przestrzegać zasad ochrony środowiska w trakcie realizacji inwestycji.
6. Należy zagospodarować zdjętą w trakcie wykonywania robót, aktywną biologicznie warstwę gleby (np. do lepszego kształtowania terenów zielonych).
7. W okresie inwestycyjnym i po zakończeniu budowy – kontrolować sposób składowania i unieszkodliwiania odpadów.
8. Stosować rozwiązania techniczne minimalizujące oddziaływanie na środowisko wodne, gruntowe, a także wprowadzać technologie czyste (np. wykorzystywać solary do ogrzewania wody w domostwach).

8. Wnioski

1. Zmiana studium zakłada na omawianym terenie rozwinięcie funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej.
2. Zmiana studium zakłada intensyfikację zabudowy, wzrost powierzchni utwardzonej oraz wzrost spływu powierzchniowego w wyniku uszczelnienia podłoża.
3. Zmiana studium wskazuje tereny rolne, na których dopuszcza możliwość dolesień lub/i zabrania pozostawiając w aktualnym użytkowaniu.
4. Realizacja zmiany studium w największym stopniu przekształci środowisko wodno-gruntowe jak i krajobraz.

5. Realizacja studium poprzez konsekwentne rozwijanie infrastruktury technicznej może doprowadzić do minimalizacji negatywnych oddziaływań inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego w tym przede wszystkim na stan powietrza atmosferycznego oraz wody podziemne poprzez podłączenie terenów do kanalizacji ściekowej.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko związanej z projektem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminie Pisz. Tak plan przedmiotowy jak i prognoza obejmują swoim zasięgiem fragment wsi Snopki w gminie Pisz, w powiecie piskim w województwie warmińsko-mazurskim.

Celem sporządzenia prognozy jest zdefiniowanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, jakie może przynieść realizacja założeń zmiany studium i ewentualne wskazania do podjęcia działań mających na celu ograniczenie zagrożeń.

Powyższe jest zgodne z teorią zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń

u źródła, co przynosi korzyści ekonomiczne, społeczne a przede wszystkim środowiskowe. Projekt studium oprócz ustaleń dotyczących użytkowania i zagospodarowania terenu wprowadza także ustalenia zakresem obejmujące działania ukierunkowane na ochronę środowiska.

Ustalenia studium, w głównej mierze mają charakter dostosowujący zagospodarowanie terenu do potrzeb społeczno-gospodarczych, w tym inicjujące uzupełnienie istniejącej zwartej zabudowy, poprzez nadanie nowych terenów pod funkcję mieszkaniową jednorodzinną z niewielkim udziałem usług.

Realizacja studium, może doprowadzić do pogorszenia stanu środowiska głównie w procesie inwestycyjnym a także po zrealizowaniu poprzez lokalne zaburzenia struktur litologicznych, czy też w sezonie grzewczym podwyższonej ilości emitorów. Analizowano projektowane zmiany pod kątem proponowanych rozwiązań przestrzennych. Tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, sportu i rekreacji, zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze, tereny leśne, wody powierzchniowe oraz ciągi komunikacyjne o znaczeniu lokalnym, drogi dojazdowe, ciągi pieszo-jezdne – nie są elementami, które w istotnie negatywny sposób mogą wpływać na

kształtowanie struktury przyrodniczej – co starano się udowodnić w procesie analiz w przedmiotowym dokumencie.

W prognozie dokonano analizy poszczególnych komponentów środowiska i oceniono jego funkcjonowanie w granicach opracowania przy uwzględnieniu zewnętrznych powiązań przyrodniczych. Ponadto, dokonano ogólnej oceny stanu środowiska i jego odporności na ewentualną degradację.

Najważniejszą część prognozy stanowi ocena oddziaływania ustaleń studium na środowisko przyrodnicze fragmentu wsi Snopki, w której określono przewidywane skutki realizacji postanowień studium w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska. Oceniono skalę i siłę oddziaływania na roślinność, zwierzęta, glebę, krajobraz, klimat, powierzchnię ziemi, wody oraz powietrze. Wynikiem tego jest precyzyjne zdefiniowanie oddziaływań najsilniejszych. Określono, że najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń projektu studium będą zmiany w środowisku wodno-gruntowym i zmiana charakteru krajobrazu. Wskazano jako dyskusyjne lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w strefie zagrożeń występowania płytkich wód gruntowych.

Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej to zagrożenia, które najczęściej definiowane są dla sporządzanych dokumentów planistycznych. Pewną rekompensatę dla środowiska może przynieść wprowadzenie większej ilości terenów zieleni urządzonej i maksymalne nasycanie terenów zabudowywanych zielenią a także dopuszczenie na terenach rolnych dolesień.

W ujęciu końcowym określono, iż sposób zagospodarowania terenu działek zgodny

z projektowaną zmianą studium nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach opracowania i poza nim, także na terenach prawnie chronionych w obrębie terenów proponowanych do zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej czy usługowej. Wyjątek stanowi istniejące oddziaływanie drogi krajowej. Ciągi komunikacyjne o znacznej przepustowości stanowią źródła skumulowanych oddziaływań, których nie ogranicza teren linii rozgraniczających.